

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (Τ.Ε.Ι.)
ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: " ΟΡΓΑΝΩΣΗ , ΙΔΡΥΣΗ Α.Ε. "

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:

Ι. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΙΙ. ΑΗΔΟΝΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Ι. ΤΡΙΦΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΣΕΙΡΑΣ

3090

ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΔΡΥΣΗ Α.Ε. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος
Γενικά

Κεφάλαιο 1^ο Γενικά περί της Α.Ε.

1. Ορισμός
2. Χαρακτηριστικά
3. Πλεονεκτήματα
4. Μειονεκτήματα
5. Νομοθεσία

Κεφάλαιο 2^ο Οργάνωση της Α.Ε.

1. Ιδρυτές
2. Επωνυμία
3. Έδρα
4. Διάρκεια
5. Σκοπός
6. Μετοχικό Κεφάλαιο
7. Συγκρότηση Μ.Κ.
8. Κάλυψη - καταβολή Μ.Κ. (μερική ή εξ' ολοκλήρου)
9. Μετοχή
10. Ιδρυτικοί τίτλοι

Κεφάλαιο 3^ο Διαδικασία για την ίδρυση Α.Ε.

1. Πορεία για την ίδρυση
2. Καταστατικό
3. Βιβλία της Α.Ε.
4. Χρόνος και τρόπος ενημέρωσης των βιβλίων
5. Εγγραφές συστάσεως

Κεφάλαιο 4^ο Όργανα διοίκησης της Α.Ε.

1. Γενική συνέλευση
2. Διοικητικό Συμβούλιο.

Κεφάλαιο 1^ο

Πρόλογος

1.1 Γενικά

Η Α.Ε. θεωρείται σαν το πιο μεγάλο και πιο σημαντικό επίτευγμα της Κεφαλαιο - κρατικής Οικονομίας και του κόσμου των επιχειρηματιών της. Η Α.Ε. είναι η επικρατέστερη νομική μορφή της εποχής μας. Στην Ανώνυμη Εταιρεία συγκεντρώνεται μεγάλο Κεφάλαιο που προέρχεται από κάθε πηγή. Την Α.Ε. ενδιαφέρει το χρήμα. Δεν την ενδιαφέρει η πηγή του χρήματος. Η Α.Ε. είναι καθαρά κεφαλαιουχική εταιρεία. Μόνο το χρήμα έχει σημασία, όχι τα πρόσωπα των εταιρειών της. Οι εταίροι - μέτοχοι της δεν έχουν εξουσία διαχείρισης και εκπροσώπησης. Την Α.Ε. διοικεί και διαχειρίζεται και εκπροσωπεί το Δ.Σ. Το χρήμα αυτό δίνει τα μέσα στην Α.Ε. να έχει μεγάλη δύναμη εκσυγχρονισμού κι άριστα στελέχη. Στελέχη από νέους ανθρώπους που είναι γένος γεμάτη αυτοπεποίθηση, επιστημονική γνώση και τάση ανόδου. Είναι οι "καπετάνιοι" της μεγάλης Α.Ε."

Είναι ο συλλογικός επιχειρηματίας, τα διευθυντικά στελέχη της τεχνοδομής.

Οι υπάλληλοι - επιχειρηματίες. Η Α.Ε. πληρώνει και ελκύει ικανούς ανθρώπους. Τους αξιοποιεί. Δημιουργεί την τεχνοδομή (που αποτελείται από Οικονομολόγους, Νομικούς, Μηχανικούς, Λογιστές και γενικά Τεχνοκράτες ικανούς και φιλόδοξους για χρήμα και αξιώματα). Οι Τεχνοκράτες που είναι οι πραγματικοί ρυθμιστές και οι άμεσοι ηγήτορες της Οικονομίας. Η τεχνοδομή διοικεί σήμερα τους Οικονομικούς αυτούς γίγαντες δηλαδή της Α.Ε. Επικρατεί η Α.Ε που δημιουργεί μια απρόσωπη σχέση των μετόχων με την επιχείρηση, οι οποίοι υποχρεωτικά αναθέτουν την διεύθυνση της παραγωγικής διαδικασίας σε άτομα που δεν είναι οι διαιτητές αλλά λειτουργούν κι αυτά συλλογικά κι απρόσωπα σαν πραγματική κεφαλή - διοίκηση της επιχείρησης. Δηλαδή γίνεται μετατόπιση από τον επιχειρηματία - ιδιοκτήτη στον επιχειρηματία - μάνατζερ - Διευθυντή - επιχειρηματία. Έτσι το χρήμα το αξιοποιούν και το εκμεταλλεύονται κατά τον καλύτερο τρόπο άνθρωποι μορφωμένοι, ικανοί και έμπειροι. Αυτοί επιδιώκουν την πρόοδο και την ανάπτυξη της Α.Ε. πρόκοψε και πέτυχε στην πράξη κι εμφανίζει μεγάλη ανοχή και δύναμη. Σήμερα λειτουργούν στην Ελλάδα αρκετές χιλιάδες Α.Ε.

Η οικονομική χρησιμότητα της Α.Ε. έγκειται στην συγκέντρωση χρήματος και με αυτό κατορθώνονται μεγάλες επενδύσεις, που απαιτούν μεγάλα κεφάλαια, ανεξάρτητα από τις βιοτικές περιπέτειες των μετόχων της σαν προσώπων.

Βέβαια παρουσιάζει κι ορισμένα τρωτά σημεία. Λόγου χάρη, ο μέτοχοςείναι αμέτοχος. Δεν είναι επιχειρηματίας. Δε διοικεί τη Α.Ε. Την εταιρεία τυπικά διοικεί το Διοικητικό Συμβούλιο της, ουσιαστικά την διοικεί την Α.Ε. ο Διευθύνων Σύμβουλος και η τεχνοδομή της. Είναι τόσο μεγάλη η διασπορά των μετόχων, από κάθε γωνιά της γης, που στις Γενικές Συνελεύσεις κυριαρχεί το Διοικητικό Συμβούλιο κι επιβάλλει τις γνώμες κι αποφάσεις του και δίνει τις λύσεις που θέλει. Η Γενική Συνέλευση καταντά σε ένα είδος απλού τύπου συγκέντρωσης χωρίς ιδιαίτερη σπουδαιότητα. Υπολογίστηκε ότι ο μέσος όρος διάρκειας των γενικών συνελεύσεων Α.Ε. είναι 3 έως 5 λεπτά. Κανένας δεν αντιλέγει στο μονόλογο της πλειοψηφίας, για να μην προκαλέσει το μειδίαμα της ειρωνείας.

Έτσι, λίγοι μέτοχοι που συγκεντρώνουν την πλειοψηφία διορίζουν εαυτούς και αλλήλους σε υψηλά διοικητικά αξιώματα με παχυλή αμοιβή, σε βάρος του μερίσματος και συνεπώς των μετόχων της μειοψηφίας.

Γενικά η Α.Ε. είναι κεφαλαιουχική εταιρεία με νομική προσωπικότητα, κι ευθύνεται για τα χρέη της. Είναι η εταιρεία του μεγάλου κεφαλαίου. Η εταιρεία με την άριστη οργάνωση και τη μεγάλη αποτελεσματικότητα - οικονομικότητα.

1.2 Ορισμός

Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) είναι η με νομική προσωπικότητα εμπορική εταιρεία, της οποίας το κεφάλαιο διαιρείται σε ισότιμα και μεταβιβαστά μερίδια (μετοχές) και της οποίας οι εταίροι (μέτοχοι) ευθύνονται μόνον μέχρι του ποσού της εισφοράς τους.

Πρόκειται για την κατ' εξοχήν κεφαλαιουχική εταιρεία, για την οποία τα πρόσωπα των εταίρων δεν έχουν καμία σημασία.

Αντίθετα ιδιαίτερη σημασία έχει το κεφάλαιο της, το οποίο διαιρείται σε ίσα μεταξύ τους μερίδια, τις μετοχές. Η Α.Ε. είναι εμπορική εταιρεία σύμφωνα με ειδική διάταξη του νόμου, ανεξάρτητα από το εάν ο σκοπός της είναι εμπορικός ή όχι.

1.3 Κύρια χαρακτηριστικά της Α.Ε.

Τα κύρια χαρακτηριστικά της Α.Ε. είναι τα εξής:

- α) Η Α.Ε. είναι εταιρεία με ιδιαίτερη νομική προσωπικότητα. Είναι πλάσμα δικαίου που δημιουργεί η πολιτεία.
- β) Η Α.Ε. γίνεται με καταστατικό (συμβολαιογραφικό) έγγραφο, ύστερα από απόφαση του Νομάρχη που εγκρίνει το καταστατικό και δίνει την άδεια για σύσταση της.

- γ) Η Α.Ε. λαμβάνει την νομική υπόστασή της με την δημοσίευση του καταστατικού και της απόφασης του Νομάρχη στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (Φ.Ε.Κ/ Δελτίο Ανώνυμων Εταιρειών και Ε.Π.Ε). Η Α.Ε. είναι η εταιρεία του μεγάλου κεφαλαίου και των μεγάλων κερδών.
- δ) Η Α.Ε. ιδρύεται με κεφάλαιο πάνω από 5.000.0000 δρχ. (όταν καλύπτουν το Μετοχικό Κεφάλαιο της μερικοί ιδρυτές μέτοχοι), και 10.000.000 δρχ. με δημόσια εγγραφή μετόχων. Μάλιστα το ελάχιστο αυτό εταιρικό κεφάλαιο οφείλει να καταβληθεί (άρθρο 8,8^α, Ν 2190/1920).
Άλλο κεφάλαιο απαιτείται για Τράπεζες, Ασφαλιστικές Εταιρείες κ.λ.π. (15 εκατ. Δρχ. κι άνω).
- ε) Η Α.Ε. τυπικά υπάρχει αφού: 1) Βεβαιωθεί από ειδική επιτροπή, η καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου της και 2) δημοσιευτεί σε Φ.Ε.Κ (Δελτίο Α.Ε κι Ε.Π.Ε) η Ανακοίνωση κατανομής και λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου της όνομα, επάγγελμα, διεύθυνση κάθε μέλους του Δ.Σ.)
- στ) Η Α.Ε. διαιρεί το εταιρικό κεφάλαιο της σε ίσα μέρη, τις Μετοχές και η ευθύνη των εταίρων (μετόχων) είναι περιορισμένη μέχρι του ποσού που αντιπροσωπεύουν οι Μετοχές κάθε εταίρου. Η περιορισμένη ευθύνη εγγυάται ότι εκείνο που χάνει ο μέτοχος στη χειρότερη περίπτωση, είναι μόνο το χρήμα που δαπάνησε για την αγορά των μετοχών.
- ζ) Η Α.Ε. επιτρέπει τη μεταβίβαση της ιδιότητας του εταίρου της (μετόχου της). Δηλαδή είναι ελεύθερος να πουλήσει τις μετοχές του, όποτε θέλει χωρίς να ρωτήσει κανένα. Αυτό γίνεται με τις ανώνυμες μετοχές. Δε γίνεται το ίδιο με τις ονομαστικές μετοχές.
- η) Πάντως πριν απ' όλα η Ανώνυμη Εταιρία είναι μια επινόηση για την άντληση χρήματος σε μεγάλες ποσότητες. Αυτό είναι το κλειδί για την κατανόηση των χαρακτηριστικών της. Είναι δυνατό να πουληθούν οι μετοχές της Α.Ε. σε λίγους (οικογενειακές ή φιλικές ή Α.Ε. φίλων) ή σε πολλούς ανθρώπους (στο κοινό της πόλης ή στο λαό). Μπορεί κανείς να αγοράσει μια μετοχή ή εκατό ή χίλιες και δεν είναι ανάγκη να μεριμνά και να τρέχει πίσω από το χρήμα του. Επαγγελματίες Διευθυντές και Τεχνοκράτες θα αξιοποιήσουν το χρήμα του και θα διευθύνουν σωστά την Α.Ε.
- θ) Δεν επιτρέπεται καταγγελία για λύση της Α.Ε. πριν από το τέλος της διάρκειας που συμφωνήθηκε. Κάθε μέτοχος μπορεί να πουλήσει τις μετοχές του και να φύγει από την Α.Ε. Δεν έχει δικαίωμα να ζητήσει τη διάλυση της Α.Ε.
- ι) Η διάρκεια της είναι μεγάλη π.χ. συνήθως 30-50 χρόνια.
- κ) Δεν είναι υποχρεωτική η συμμετοχή του μετόχου στη διοίκηση της Α.Ε.

- λ) Οι αποφάσεις στην Α.Ε. λαμβάνονται κατά πλειοψηφία κι ανάλογα με τις μετοχές που έχει κάθε μέτοχος. Ψηφίζουν οι μετοχές με τα χέρια των μετόχων.

1.5 Πλεονεκτήματα της Α.Ε.

- α) Συγκέντρωση μεγάλου κεφαλαίου:
Η Α.Ε. είναι άριστη πηγή να βρει κανείς χρήμα σε μεγάλες ποσότητες και να το αξιοποιήσει επιχειρηματικά.
- β) Ορθολογική διοίκηση:
Οι Α.Ε. μπορούν να πληρώσουν καλούς κι έμπειρους Τεχνοκράτες, για να οργανώσουν και να τις διευθύνουν με όλα τα όπλα της σύγχρονης τεχνολογίας.
- γ) Υποχρεωτικά αυτοχρηματοδότηση κι επιχειρηματική αποταμίευση:
Οι Α.Ε. Δε μοιράζουν όλα τα κέρδη.
Αντίθετα τα επενδύουν παραγωγικά.
Η Α.Ε. είναι εταιρεία των μεγάλων επενδύσεων.
- δ) Μεγάλη δύναμη, σταθερότητα και διάρκεια:
Το χρήμα κι ο πλούτος είναι δύναμη.
Η Α.Ε. με την επιτυχία φέρνει νέο χρήμα και νέα δύναμη και σταθερότητα.
- ε) Περιορισμένη ευθύνη των μετόχων: Ο μέτοχος αυτό που έχει να χάσει είναι το χρήμα που πληρώνει για να αγοράσει τις μετοχές του.
- στ) Μεγάλη πιστωτική επιφάνεια (πιστοληπτική ικανότητα).
Οι τράπεζες δανείζουν εύκολα στις πανίσχυρες Α.Ε. και αξιώνουν από τις επιχειρήσεις να γίνουν Α.Ε.

1.4 Μειονεκτήματα της Α.Ε.

- α) Ο μέτοχος είναι αμέτοχος: Δεν διοικεί και δεν είναι αναγκασμένος να τρέχει πίσω από τις μετοχές του.
- β) Χωρισμός επιχειρηματία μετόχου και επιχειρηματία ηγέτη: Εκείνοι που ουσιαστικά διευθύνουν την Α.Ε. και επαγγελματίες διευθυντές και οι Τεχνοκράτες της Τεχνοδομής, όχι οι πολλοί μέτοχοι. Ο μέτοχος δεν είναι και επιχειρηματίας.
- γ) Αντίθεση συμφερόντων, που χωρίζει τη διοίκηση από τους πολλούς μετόχους:
Η διοίκηση θέλει τους το καλό της Α.Ε. και την επέκτασή της. Ταυτίζουν τη ζωή και τη σταδιοδρομία τους με την επιτυχία της Α.Ε. Οι μικροί μέτοχοι ζητούν κέρδη.
- δ) Πολύπλοκος μηχανισμός διοίκησης και πολλές δαπάνες: Διοικείται με σύστημα κι άριστη οργάνωση. Οι Τεχνοκράτες είναι μεθοδικοί

επιστήμονες με αυστηρή πνευματική μεθοδικότητα και πειθαρχία και προγραμματισμό δράσης.

ε) Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι παντοδύναμος. Αυτό συχνά παρουσιάζεται στις οικογενειακές Α.Ε. ή τις Α.Ε. φίλων. Διοικεί ο ένας.

στ) Πανίσχυρο Διοικητικό Συμβούλιο:

Δεν υπολογίζει τους μικρούς μετόχους. Σήμερα εκείνοι που αποτελούν την διοίκηση είναι ανώτεροι υπάλληλοι και διευθυντές μορφωμένοι, ικανοί κι έμπειροι. Φυσικό κι επόμενο είναι να είναι πανίσχυρο το Δ.Σ. τους.

1.6 Η νομοθεσία της Α.Ε.

Ο νόμος που διέπει την Α.Ε. είναι ο Ν. 2190/1920 και το διάταγμα 174/1963 "περί κωδικοποιήσεως" των διατάξεων του Νόμου 2190/1920 εις ενιαίο κείμενο. Έχουν βέβαια γίνει σοβαρές τροποποιήσεις στο Διάταγμα 174/1963. Διατάξεις και άλλοι νόμοι είναι 1) Ν3190/1955, 2) Ν.Δ. 4237/1962, 3) Ν.Δ. 34/1968, 4) 1314/1972 κ.λ.π.

Σήμερα στις Ευρωπαϊκές κοινότητες έχουν δημιουργηθεί κοινά Λογιστικά Σχέδια και κοινή Νομοθεσία που διέπει τις Α.Ε. για όλες τις χώρες.

Αυτό βοηθά τόσο στην επιστήμη όσο και την επιχειρηματική πράξη.

Κεφάλαιο 2

Οργάνωση της Α.Ε.

2.1 Ιδρυτές Α.Ε.

Ιδρυτές είναι δύο ή περισσότεροι Έλληνες ή ξένοι Νομικά ή Φυσικά πρόσωπα.

2.2 Επωνυμία Α.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Βασικού Διατάγματος 174/1963 του Ν 2190/1920 περί Ανωνύμων Εταιρειών η επωνυμία της Α.Ε. σχηματίζεται από το είδος της επιχείρησης την οποία ασκεί. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο μπορεί να περιέχεται σ' αυτή και το όνομα του φυσικού προσώπου ή την επωνυμία άλλης εταιρείας. Απαραίτητα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην επωνυμία άλλης εταιρείας. Απαραίτητα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην επωνυμία και οι λέξεις "Ανώνυμος Εταιρεία". Μπορεί η επωνυμία μιας Ελληνικής Ανωνύμου Εταιρείας να είναι σε ξένη γλώσσα εφόσον δεν παρατηρηθεί κάποια πλάνη σε βάρος τρίτων. Επίσης μπορούν οι λέξεις "Ανώνυμος Εταιρεία" να απεικονίζονται και σύντομα ως Α.Ε. Τώρα αν μια εταιρεία θέλει την μεταβολή της επωνυμίας πρέπει αυτό να αποφασιστεί στην Γενική Συνέλευση με πλειοψηφία, να υπάρξει έγκριση από το Νομάρχη και τέλος να δημοσιευτεί στο Δελτίο Α.Ε. Με την αλλαγή της επωνυμίας δεν δημιουργείται νέο πρόσωπο.

2.3 Έδρα της Α.Ε.

Για την έδρα της Α.Ε. κάνει λόγο το άρθρο 6 του Βασ. Διατάγματος 174 του 1963 του Ν. 2190/1920 περί Ανωνύμων Εταιρειών. Το άρθρο αυτό λέει ότι ως έδρα της Α.Ε. κάποιος δήμος ή κοινότητα της Ελληνικής Επικράτειας. Από την έδρα της Α.Ε. προσδιορίζεται η εθνικότητα της, ο τόπος υποχρεωτικής σύγκλησης της Γεν. Συνελεύσεως και κατά αρχήν συνεδριάσεως του διοικητικού της συμβουλίου.

Κατά το άρθρο 51 εδ. 2 του Αστικού Κώδικα ο έμπειρος έχει και ειδική κατοικία το τόπο στον οποίο ασκεί το εμπόριο του.

Η διάταξη αυτή ισχύει και επί Ανωνύμων Εταιρειών, αποτέλεσμα να υπάρχει συντρέχουσα δωσιδικία υπό την έννοια ότι οποιαδήποτε υπόθεση διεξάγεται στην περιφέρεια της ειδικής κατοικίας, είναι δυνατό να

εισαχθεί είτε στο δικαστήριο αυτής της περιφέρειας είτε στο δικαστήριο της έδρας της Α.Ε. Δεν είναι αναγκαίο να υπάρχει υποκατάστημα. Για να δημιουργηθεί η ειδική αυτή δωσιδικία απαιτείται άσκηση της επιχείρησης σ' αυτό τον τόπο κατά τρόπο συνεχή και μόνιμο.

Για τη μεταφορά της έδρας της Α.Ε. σε κάποιον άλλο δήμο ή κοινότητα της Ελληνικής πάντα Επικράτειας απαιτείται: τροποποίηση του καταστατικού μετά από απόφαση πλειοψηφίας της Γενικής Συνέλευσης και απαρτίας αυτής. Για την μεταφορά της Α.Ε. εκτός της Ελληνικής Επικράτειας απαιτείται η ενισχυμένη απαρτία και πλειοψηφία και αυτό γιατί επέρχεται πλέον μεταβολή της εθνικότητας. Η μεταφορά της έδρας σε ξένη επικράτεια επάγεται αυτοδικαίως λύση της εταιρείας. Παραπάνω της μια έδρας αποκλείονται.

Μετά από απόφαση της ολομέλειας του Α.Π. μπορεί κάποια ανώνυμος εταιρία η οποία κατά το καταστατικό της έχει έδρα στο εξωτερικό αλλά την εγκατάστασή της στην Ελλάδα όπου είναι εταιρεία Ελληνική.

2.4 Διάρκεια της Α.Ε.

Η διάρκεια της Α.Ε. πρέπει να καθορίζεται. Δεν υπάρχει Α.Ε. αόριστης διάρκειας. Ο νόμος δεν απαιτεί κατώτατο ή ανώτατο όριο διάρκειας, αλλά συνήθως ορίζεται διάρκεια 20 χρόνων και πάνω (άρθρο 2 Ν. 2190).

Η διάρκεια βέβαια πρέπει να έχει κι αναμφίβολη ημερομηνία λήξης, αλλιώς ο υπουργός μπορεί να αρνηθεί την έγκριση του καταστατικού.

Κατ' άλλη γνώμη, η διάρκεια μπορεί να ορίζεται και κατά τρόπο ώστε να μην είναι γνωστό πόσο χρονικό διάστημα αυτή θα περιλαμβάνει π.χ. μέχρι η γενική συνέλευση αποφάσισε τη διάλυση της εταιρείας ή την πρόωρη λύση αυτής (άρθρο 29 και 34 Ν. 2190). Η απόφαση της γενικής συνέλευσης για παράταση της διάρκειας της εταιρείας πρέπει να ληφθεί πριν τη λήξη της διάρκειας της εταιρείας. Η σχετική απόφαση του νομάρχη για την παράταση μπορεί να ζητηθεί και μετά τη λήξη της διάρκειας της εταιρείας, αλλά πάντως τα πρακτικά της Γενικής Συνελεύσεως πρέπει να υποβληθούν εγκαίρως. Σιωπηρή παράταση της διάρκειας αποκλείεται (άρθρο 796 Α.Κ.).

2.5 Σκοπός της Α.Ε.

Ο σκοπός πρέπει να καθορίζεται στο καταστατικό. Δεν πρέπει να είναι αόριστος. Δεν μπορεί να οριστεί ως σκοπός π.χ. η αγορά και πώληση ηλεκτρικών συσκευών και η εν γένει άσκηση εμπορίας οποιονδήποτε εμπορευμάτων.

Ο σκοπός της Α.Ε. καλό θα είναι να ειδικεύεται με ακρίβεια, αλλά αυτό δεν είναι πάντοτε δυνατό.

Ο σκοπός της Α.Ε. μπορεί να είναι και φιλανθρωπικός ή θρησκευτικός.

Μεταξύ του σκοπού της εταιρείας και της εταιρικής επωνυμίας, μπορεί να υπάρχει αντιστοιχία, γιατί όπως είπαμε στο κεφάλαιο για την επωνυμία της Α.Ε. λαμβάνει αυτή και από το είδος της επιχείρησης την οποία ασκεί.

2.6 Το Μετοχικό (Εταιρικό) Κεφάλαιο της Α.Ε.

Μετοχικό (ή Εταιρικό) Κεφάλαιο είναι το ποσό που γράφεται στο Καταστατικό κι αντιστοιχεί στην αξία των εισφορών των μετόχων. Στο χρόνο της ίδρυσης της Α.Ε. το μετοχικό κεφάλαιο είναι ίσο με την αξία της εταιρικής περιουσίας της Α.Ε. το μετοχικό Κεφάλαιο είναι ίσο με την αξία της εταιρικής περιουσίας της Α.Ε.

Το Μ.Κ. κατανέμεται σε ίσα μερίδια, τις μετοχές, κάθε μετοχή απεικονίζει ένα τμήμα το Μ.Κ. Το άθροισμα της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών είναι ίσο με το Μ.Κ. της Α.Ε.

Όπως είπαμε η Α.Ε. είναι μια κεφαλαιουχική Εταιρεία. Άρα κυρίαρχο ρόλο για την ύπαρξη της παίζει το κεφάλαιο. Δεν μπορεί να υπάρξει Α.Ε. χωρίς μετοχικό.

Το άρθρο 2 παρ. &, Ν. 2190/1920 αναφέρει ότι το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. πρέπει να περιέχεται σε ειδική διάταξη του καταστατικού, γιατί διαφορετικά δεν είναι έγκυρη η σύσταση της Α.Ε.

2.6.1 Σχηματισμός του κεφαλαίου.

Το κεφάλαιο μιας Α.Ε. είναι δυνατό να σχηματισθεί με δυο τρόπους:

- α) Από τους ιδρυτές της Α.Ε. και μόνο απ' αυτούς. Στην περίπτωση αυτή το κατώτατο όριο είναι αυτό των 5.000.000 δρχ. τα οποία πρέπει να καταβληθούν κατά την σύστασή της Α.Ε. (άρθρο 8 Ν. 2190/1920). Το κατώτατο αυτό όριο των 5.000.000 δρχ, αφορά τις Α.Ε. που δεν είναι π.χ. Τράπεζες, Ασφαλιστικές, Ειδικοί νόμοι προβλέπουν μεγαλύτερο μετοχικό Κεφάλαιο για τις Α.Ε. ασφαλίσεως (Ν.Δ 400/1970), για τις Τραπεζικές Α.Ε. (Ν. 5076/1931 και Β.Δ 430/1967).
- β) Από τους ιδρυτές της εταιρείας και το κοινό μετά από πρόσκληση του για ανάληψη μετοχών με δημόσια εγγραφή.

Σ' αυτή την περίπτωση, το ποσό που απαιτείται για τη σύσταση της εταιρείας, είναι 10.000.000 δρχ, και πρέπει να καταβληθεί όλο από την αρχή.(άρθρο 8α Ν 2190/1920). Όμως με νεώτερη διάταξη ορίζεται ότι το

κατώτερο ύψος μετοχικού κεφαλαίου Α.Ε που οι μετοχές της έχουν μπει στο χρηματιστήριο θα προσδιορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου και μετά από γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ήδη με το άρθρο 12 του Ν. 876/1979 ορίστηκε το κατώτερο ύψος μετοχικού κεφαλαίου σε 50.000.000 δρχ. εξολοκλήρου καταβλημένο.

Η δημόσια εγγραφή κάλυψης γίνεται από ένα καταρτιζόμενο πρόγραμμα της εταιρείας, το οποίο γνωστοποιείται στο κοινό. Οι επιθυμούντες υπογράφουν δελτία εγγραφής. Το έργο αυτό αναλαμβάνουν συνήθως τράπεζες.

2.7 Συγκρότηση του μετοχικού Κεφαλαίου.

Για να συγκροτηθεί και για να συγκεντρωθεί το Μετοχικό Κεφάλαιο της Α.Ε. πρέπει να γίνει πρώτα η κάλυψη και ύστερα η πραγματοποίηση της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου.

2.7.1 Κάλυψη Μετοχικού Κεφαλαίου

Η υποχρέωση που αναλαμβάνει ο μέτοχος για να πραγματοποιήσει την καταβολή της εισφοράς του την ονομάζουμε κάλυψη. Για την σύσταση της Α.Ε. χρειάζεται κάλυψη του Μετοχικού Κεφαλαίου κατά το χρόνο σύνταξης και υπογραφής του καταστατικού της. Η κάλυψη, όπως αναφερθήκαμε πιο πάνω γίνεται με δυο τρόπους. Είτε οι ιδρυτές καλύπτουν όλες τις μετοχές είτε με δημόσια εγγραφή.

2.7.2 Καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου

Καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου είναι η εκπλήρωση της υποχρέωσης προς πληρωμή της αξίας των μετοχών. Ο χρόνος που χρειάζεται για την καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου είναι το πρώτο δίμηνο από την σύστασή της δηλ. από την δημοσίευση του καταστατικού της στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως (άρθρο 11 Ν. 2190/1920).

Η δίμηνη αυτή προθεσμία έχει καθαρά διοικητικό χαρακτήρα και δεν αποτελεί προθεσμία καταβολής. Ο μέτοχος υποχρεούται να καταβάλει αμέσως με την σύσταση της εταιρείας. Αυτή η προθεσμία είναι ανατρεπτική, υπό την έννοια ότι η καταβολή από τον μέτοχο μετά την πάροδο αυτής της προθεσμίας είναι άκυρη.

Για την καταβολή του κεφαλαίου με δόσεις, η πιστοποίηση της καταβολής γίνεται, όχι μόνο για την πρώτη δόση, αλλά και για τις επόμενες, από ειδικό πρακτικό.

Αυτό επιβάλλει και η Διοίκηση.

Πολλοί ιδρυτές καλύπτουν το κεφάλαιο κατά την ίδρυση της Α.Ε. , χωρίς να έχουν τα αναγκαία κεφάλαια. Για την καταβολή του αναληφθέντος κεφαλαίου. Μετά την ίδρυση αναζητούν μετόχους για να τους μεταβιβάσουν τις μετοχές τους και δεν έχουν βρει τα αναγκαία κεφάλαια για την καταβολή, τότε περνά η προθεσμία, πιστοποιείται η μη καταβολή του κεφαλαίου, ανακαλείται η άδεια συστάσεως της εταιρείας και η εταιρεία τίθεται υπό εκκαθάριση. Τα έξοδα συστάσεως βαρύνουν τους ιδρυτές. Πρέπει εδώ να αναφέρουμε ότι η καταβολή του κεφαλαίου και η υποβολή στην Νομαρχία ειδικού πρακτικού του Δ.Σ. απαιτείται να γίνουν μέσα στο δίμηνο από την σύσταση της εταιρείας.

Η πραγματοποίηση της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου βεβαιώνεται με ειδική συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε. (άρθρο 11 Ν. 2190/1920).

Η καταβολή γίνεται σε χρήμα, αλλά μπορεί να γίνει και εισφορά σε είδος. Την αξία κάθε εισφοράς έχει αποτιμήσει ειδική επιτροπή. Σύμφωνα με το άρθρο 9, Ν. 2190/1920 η επιτροπή αυτή αποτελείται από ένα ή δυο ανώτερους δημοσίους υπαλλήλους, από έναν αντιπρόσωπο Επιμελητηρίου και από έναν ιδιώτη. Οι δύο πρώτοι ορίζονται από πράξη του Υπουργού Εμπορίου, ενώ ο ιδιώτης από αυτούς που κάνουν την εισφορά.

Στην εισφορά σε είδος δεν συμπεριλαμβάνεται η προσωπική εργασία, το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, το σήμα, η εργολαβία, η διοικητική παραχώρηση και γενικά άυλα αντικείμενα.

2.7.3 Μερική καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου.

Στην Α.Ε. επιτρέπεται η μερική καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου. (άρθρο 12 Ν. 2190/1920). Η μερική καταβολή μπορεί να αφορά μόνο μέρος της αξίας των μετοχών και όχι ολόκληρη την αξία ορισμένων μετοχών (με την προϋπόθεση ότι αυτό προβλέπεται στο καταστατικό). Πρέπει δηλαδή να καταβληθεί οπωσδήποτε τουλάχιστον το 1/4 της αξίας κάθε μετοχής, το οποίο μάλιστα δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 25 δρχ. Την υπόλοιπη αξία μπορεί να καταβάλει μέσα στα δέκα επόμενα χρόνια, (άρθρο 12). Δεν μπορεί όμως ο μέτοχος να ζητήσει να του χορηγήσει η Α.Ε. 250 μετοχές που αντιστοιχεί η αξία τους στις 250.000 δρχ. που πλήρωσε. Η καταβολή του δόθηκε για το 1/4 της αξίας όλων των μετοχών που κάλυψε.

Γενικά μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου θεωρείται η καταβολή κατά την σύσταση της εταιρείας, καθώς και η καταβολή κατά την σύσταση της εταιρείας, καθώς και η καταβολή σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου δηλ. τμήματος της ονομαστικής αξίας της μετοχής με ταυτόχρονη ανάληψη, την υποχρέωση για την καταβολή της υπόλοιπης

αξίας της. Οι μετοχές πρέπει να είναι ονομαστικές μέχρι την αποπληρωμή τους. Η κάλυψη πάντως πρέπει να είναι ολοκληρωτική. Αυτός δηλαδή που ανέλαβε την υποχρέωση καταβολής, οφείλει να καταβάλει και το υπόλοιπο ποσό. Μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου δεν επιτρέπεται σε περίπτωση εισφοράς σε είδος. Σύμφωνα με τα πιο πάνω και με το άρθρο 12 Ν. 2190/1920 για να γίνει μερική καταβολή δεν μπορεί να είναι πάνω από δέκα χρόνια. Το ποσό που πρέπει να καταβληθεί αμέσως με την σύσταση της Α.Ε. όπως είπαμε, δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 1/4 της αξίας κάθε μετοχής. Εννοείται ότι το ποσό που οφείλεται δεν είναι πάνω από τα 3/4 της αξίας κάθε μετοχής. Το συνολικό άθροισμα του 1/4 της αξίας όλων των μετοχών δεν μπορεί να είναι μικρότερο ποσό από τα 5.000.000 δρχ. Έτσι για να είναι σύννομη η Α.Ε. πρέπει το συνολικό μετοχικό Κεφάλαιο να είναι 20.000.000 δρχ. Αν κάποιος μέτοχος δεν είναι συνεπής και δεν πληρώσει τη μερική καταβολή στην ορισμένη προθεσμία, τότε ύστερα από ένα τρίμηνο από την προθεσμία που είναι υποχρεωμένος να καταβάλει τη δόση, οι μετοχές του είναι αυτοδίκαια άκυρες. Η Α.Ε. εκδίδει νέες μετοχές και τις πωλεί στο χρηματιστήριο. Μάλιστα αυτό πρέπει να γίνει μέσα σ' ένα μήνα από τη λήξη του τριμήνου (άρθρο 12). Η εκποίηση των νέων μετοχών γίνεται για λογισμό του οφειλέτη μετόχου και με ειδοποίηση του. Αν τελικά δεν πωληθούν οι μετοχές η Α.Ε. είναι υποχρεωμένη να μειώσει το μετοχικό της κεφάλαιο. Σε περίπτωση μερικής καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου ο νόμος ορίζει ότι σε κάθε δημοσίευμα πρέπει να αναφέρει η Α.Ε. το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου που καταβλήθηκε.

2.8 Η Μετοχή

Μετοχή είναι ένα από τα ισόποσα τμήματα στα οποία διαιρείται το κεφάλαιο. Παράλληλα με τον όρο αυτό εννοούμε τόσο το δικαίωμα του μετόχου στην εταιρεία με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις, όσο και το αξιόγραφο στο οποίο ενσωματώνεται το δικαίωμα αυτό.

Η ονομαστική αξία των μετοχών δεν είναι δυνατό να οριστεί κατώτερη από 100 δρχ. και ανώτερη από 30.000 δρχ.

Δεν επιτρέπεται να εκδοθούν μετοχές κάτω από το άρτιο, δηλαδή κάτω από την ονομαστική τους αξία, ενώ αντίθετα, δεν υπάρχει κανένας περιορισμός για την έκδοση της πάνω από το άρτιο. Εφόσον οι μετοχές είναι διαφορετικής έκδοσης, είναι δυνατόν να έχουν διαφορετική ονομαστική αξία.

Εκτός όμως από την ονομαστική διακρίνουμε την εσωτερική και την χρηματιστηριακή αξία των μετοχών.

Εσωτερική ή πραγματική αξία είναι αυτή που αντιστοιχεί στο τμήμα της πραγματικής εταιρικής περιουσίας που εκπροσωπεί. Είναι δυνατόν

δηλαδή, η πραγματική αξία μιας μετοχής να είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη από την ονομαστική της αξία, μια και η εταιρική περιουσία μπορεί να είναι αντίστοιχα μικρότερη ή μεγαλύτερη από το εταιρικό κεφάλαιο. Η πραγματική αξία συμπίπτει πάντα με την τρέχουσα αξία, αυτή δηλαδή που διαμορφώνεται στην αγορά κάτω από την επίδραση διαφόρων παραγόντων. Το πακέτο μετοχών έχει μεγαλύτερη αγοραστική αξία. Επίσης υπάρχει και η χρηματιστηριακή αξία της μετοχής, αυτή δηλαδή που διαμορφώνεται στην χρηματιστηριακή αγορά, και εδώ κάτω από την επίδραση διαφόρων παραγόντων κυρίως κερδοσκοπικών. Η χρηματιστηριακή δεν συμπίπτει πάντα με την ονομαστική αξία της μετοχής. Είναι όμως πάντοτε αυτή που ισχύει σε περίπτωση πώλησης εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία. Για να γίνει πάντως εισαγωγή μετοχών Α.Ε. στο χρηματιστήριο θα πρέπει το κεφάλαιο της να είναι τουλάχιστον 150.000.000 δρχ. και να καταβληθεί ολόκληρο. Για τις μετοχές της ίδιας σειράς εκδόσεως έχουν την ίδια ονομαστική αξία και το ίδιο ισχύει για τα δικαιώματα που πηγάζουν από αυτές, εκτός αν πρόκειται για προνομιούχες μετοχές. Οι μέτοχοι βέβαια δεν είναι ίσοι. Αυτός που έχει λίγες μετοχές είναι ουσιαστικά αμέτοχος. Μα εκείνοι που έχουν ίση ποσότητα μετοχών είναι ίσοι στην Α.Ε. και στα δικαιώματα. Παίζει ρόλο ο αριθμός μετοχών που έχουν στην κατοχή τους οι μέτοχοι.

Η αρχή του αδιαίρετου της μετοχής σημαίνει ότι η μετοχή δεν διαιρείται, εκτός αν προβλέπεται από το καταστατικό.

2.8.1 Διακρίσεις μετοχών

Οι μετοχές διακρίνονται σε: α) Ανώνυμες β) Ονομαστικές μετοχές.

Ανώνυμες είναι οι μετοχές που εκδίδονται χωρίς να αναγράφεται σ' αυτές το όνομα συγκεκριμένου προσώπου υπέρ του οποίου εκδίδονται.

Όσον αφορά το περιεχόμενό τους, οι μετοχές της Α.Ε. διακρίνονται σε κοινές, προνομιούχες και μετοχές επικαρπίας.

Οι κοινές μετοχές είναι ο κανόνας.

Σ' αυτές εφαρμόζεται η αρχή της ισότητας για την οποία μιλήσαμε.

Προνομιούχες είναι οι μετοχές που αποτελούν εξαίρεση στην αρχή αυτή. Παρέχουν ορισμένα προνόμια στους δικαιούχους τους. Διακρίνονται σε "μετά ψήφου" και "άνευ ψήφου".

Τα κυριότερα προνόμια που παρέχουν οι "μετά ψήφου" είναι:

- α) Το δικαίωμα απολήψεως του πρώτου μερίσματος πριν από τις κοινές μετοχές.
- β) Δικαίωμα αποδόσεως της εισφοράς κατά προτίμηση μετά τη λύση της εταιρείας και την εκκαθάριση της περιουσίας της.

γ) Προνομακή απόληψη πρώτου μερίσματος και για προηγούμενες εταιρικές χρήσεις, στις οποίες δεν καταβλήθηκε μέρισμα διότι δεν υπήρχαν κέρδη. Πρόκειται για το συσσωρευτικό μέρισμα.

δ) Απόληψη τέλος "σταθερού μερίσματος" ποσού δηλαδή που θα παίρνει κάθε προνομιούχος μέτοχος ή συμμετοχή του με ορισμένο ποσό ή ποσοστό σε όλα ή σε μέρος από τα κέρδη.

Οι προνομιούχες "άνευ ψήφου" εκτός από τα παραπάνω παρέχουν επιπλέον το δικαίωμα απολήψεως ορισμένου τόκου στην περίπτωση που είτε δεν υπάρχουν κέρδη είτε απλώς επαρκούν.

Τα προνόμια των μετόχων αυτών δεν είναι δυνατόν να καταργηθούν ή να περιοριστούν, παρά μόνο από ιδιαίτερη γενική συνέλευση των προνομιούχων, με πλειοψηφία των 3/4 του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου.

Οι μετοχές επικαρπίας δίνονται σε εκείνους τους μετόχους που πληρώθηκαν οι μετοχές τους και εξαγοράστηκαν από την Α.Ε. κι ακυρώθηκαν. Στην περίπτωση αυτή τους επιστρέφεται το ποσό που αντιστοιχεί στην ονομαστική αξία των μετοχών τους. Αυτό γίνεται όταν η εταιρεία έχει μεγάλα κέρδη και επιθυμεί να αποσβέσει τμήμα του κεφαλαίου. Οι νέες αυτές μετοχές παρέχουν όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την μετοχική σχέση, αλλά επειδή δεν αποτελούν πλέον τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου οι κύριοι τους δεν έχουν δικαίωμα να λάβουν ποσό αντίστοιχο με την ονομαστική αξία των μετοχών τους κατά την εκκαθάριση της εταιρείας, ούτε να συμμετάσχουν στη διανομή του πρώτου μερίσματος. Δικαιούνται, μετά την διανομή στους άλλους μετόχους του ποσού που αντιστοιχεί προς την ονομαστική αξία των μετοχών τους, να συμμετάσχουν στο προϊόν της εκκαθάρισης, που απομένει.

2.9 Ιδρυτικοί τίτλοι

Οι ιδρυτικοί τίτλοι είναι αξιόγραφα ονομαστικά (αμφισβητείται νομικά αν μπορεί να εκδοθούν και στο κομιστή), που εκδίδει η Α.Ε. σε αριθμό όχι μεγαλύτερο του 1/10 των μετοχών, χωρίς ονομαστική αξία και χωρίς να δίνουν το δικαίωμα στο κάτοχο τους για συμμετοχή στη διοίκηση, διαχείριση και στο προϊόν εκκαθαρίσεως της Α.Ε.

Περιέχουν δε το δικαίωμα για απόληψη μέχρι του 1/4 του τμήματος των καθαρών κερδών της Α.Ε. μετά από την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και του μερίσματος.

Οι ιδρυτικοί τίτλοι διακρίνονται σε κοινούς, που εκδίδονται μόνο κατά την σύσταση της Α.Ε. και χορηγούνται ανταλλάγματα υπηρεσιών που παρασχέθηκαν προς τη σύσταση της Α.Ε. και σε εξαιρετικούς. Που εκδίδονται κατά τη σύσταση της Α.Ε. ή κατά την αύξηση του Μετοχικού

Κεφαλαίου σε αντάλλαγμα για παροχές σε είδος και ειδικότερα σε παροχές στοιχείων που δύσκολα αποτιμούνται.

Η Α.Ε. μπορεί μετά 10 χρόνια από την έκδοση τους, να τους εξαγοράσει και ακυρώσει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Νόμο και το καταστατικό της. Πάντως η συνολική αξία εξαγοράς τους δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το ποσό που αντιστοιχεί στη 15% κεφαλοποίηση του μέσου μερίσματος της τελευταίας τριετίας, που έχει πληρωθεί στους ιδιωτικούς τίτλους.

Προκειμένου για εξαιρετικούς ιδρυτικούς τίτλους, η Α.Ε. είναι ελεύθερη να καθορίσει οποιουσδήποτε όρους συμμετοχής στα κέρδη στα κέρδη και καθορισμού της αξίας εξαγοράς. Είναι δυνατόν π.χ. ακόμη και να ορίσει προνόμιο υπέρ των εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων, να προηγούνται στη διανομή κερδών και από το Α' μέρος που δίνεται στους μετόχους. Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι δεν μπορεί με κανένα τρόπο να ορίζει διάρκεια ζωής τους μεγαλύτερη από την διάρκεια που προβλέπεται να χρησιμοποιηθεί το εισφερόμενο είδος.

Σύμφωνα λοιπόν με τα πιο πάνω, προκύπτουν λογιστικές εγγραφές που αφορούν τους ιδρυτικούς τίτλους :

- α) κατά την έκδοσή τους
- β) κατά την διανομή κέρδους σ' αυτούς
- γ) κατά την εξαγορά τους.

περίπτωση αυτή οφείλουν να το καταβάλλουν στην έκταση που αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση του σκοπού της εκκαθάρισης.

3.5 Σύναψη καταστατικού

Το καταστατικό είναι σύμβαση μεταξύ δύο ή περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων, των ιδρυτών, που καταρτίζεται οπωσδήποτε με συμβολαιογραφικό έγγραφο και περιέχει τις εταιρικές συμφωνίες. Υπάρχουν ορισμένα στοιχεία τα οποία το καταστατικό πρέπει να περιέχει οπωσδήποτε.

Αυτά είναι:

- α) Η επωνυμία της εταιρείας.
- β) Ο σκοπός της.
- γ) Η έδρα της, που πρέπει υποχρεωτικά να είναι δήμος ή κοινότητα, της ελληνικής επικράτειας.
- δ) Η διάρκεια της.
- ε) Το ύψος και ο τρόπος καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου.
- στ) Το είδος των μετοχών καθώς και η ονομαστική αξία τους αξία.
Πρέπει επίσης να περιέχονται στο καταστατικό της Α.Ε. διατάξεις:
- ζ) Για την μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες ή ανωνύμων σε ονομαστικές.
- η) Για την σύγκλιση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία, και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.
- θ) Για την σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία, και τις αρμοδιότητες των Γενικών Συνελεύσεων.
- ι) Για τους ελεγκτές.
- ια) Για τα δικαιώματα των μετόχων.
- ιβ) Για τον ισολογισμό και την διάθεση κερδών.
- ιγ) Για την λύση της εταιρείας και την εκκαθάριση της περιουσίας της.

Είναι, τέλος, απαραίτητο να αναφέρονται στο καταστατικό τα ατομικά στοιχεία των προσώπων που το έχουν υπογράψει, καθώς και το συνολικό ποσό των δαπανών που απαιτήθηκαν για την σύσταση της εταιρείας.

Εκτός από τα στοιχεία αυτά, τα οποία είναι υποχρεωτικά για την εγκυρότητα του καταστατικού, μπορούν να περιέχουν και πολλά άλλα. Τα στοιχεία αυτά συνήθως αφορούν τα όργανα της εταιρείας, τα δικαιώματα, των μετόχων, τη λύση και εκκαθάριση της εταιρείας.

3.6 Βιβλία Α.Ε.

Τα βιβλία τα οποία τηρεί μια Α.Ε. είναι:

1. Συγκεντρωτικό ημερολόγιο - αναλυτικά ημερολόγια ή γενικό ημερολόγιο.
2. Γενικό καθολικό.
3. Αναλυτικά καθολικά.

4. Απογραφών - Ισολογισμών.

5. Μητρώο παγίων (προαιρετικά κατά κώδικα, υποχρεωτικά κατά το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο).

6. Βιβλίο αποθήκης

Επίσης οι Α.Ε. τηρούν Βιβλίο Πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων και Βιβλίο Πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου. Ακόμα οι Α.Ε. με τις διατάξεις του άρθρου 8B του Ν. 2190/20 τηρούν Βιβλίο Ονομαστικών Μετοχών στο οποίο αναγράφουν σε κάθε μεταβίβαση τα πλήρη στοιχεία του μεταβιβάζοντος μετόχου όσο και του αγοραστή - νέου μετόχου.

Τα λογιστικά αυτά βιβλία πρέπει να τηρούνται κατά την διπλογραφική μέθοδο με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα, σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές αρχές της λογιστικής. Πρέπει να εφαρμόζεται υποχρεωτικά το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Υποχρεωτικοί - Προαιρετικοί Λογ/σμοί Γ.Λ.Σ. μόνο ως προς την δομή, την ονοματολογία, και το περιεχόμενο των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων λογαριασμών, με εξαίρεση τους λογ/σμούς της ομάδας 9, οι οποίοι δεν τηρούνται. Η ανάπτυξη των δευτεροβάθμιων λογαριασμών, σε επίπεδο τριτοβάθμιων λογαριασμών, γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες του (Σ.Σ. Τα εδάφια αυτά ισχύουν από 1-1-93 σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 40 το ΚΒΣ).

Από τους λογαριασμούς του γενικού και των αναλυτικών καθολικών πρέπει να προκύπτουν συγκεντρωτικά και αναλυτικά στοιχεία των καταχωρήσεων, ώστε να είναι ευχερής η πληροφόρηση ή η επαλήθευση από το φορολογικό έλεγχο, για τις ανάγκες όλων των φορολογικών αντικειμένων.

1. Οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί με υπογράμμιση είναι υποχρεωτικοί. Κάθε οικονομική μονάδα, για κάθε πράξη που χρειάζεται λογιστική παρακολούθηση είναι υποχρεωμένη να χρησιμοποιεί τον πρωτοβάθμιο λογαριασμό που προβλέπεται από το σχέδιο λογαριασμών, χωρίς να έχει την δυνατότητα να δημιουργεί οποιονδήποτε άλλο, έστω και αν υπάρχουν κενοί κωδικοί αριθμοί (ασυμπλήρωτοι). Οι κενοί αυτοί κωδικαριθμοί συμπληρώνονται με νέους πρωτοβάθμιους λογαριασμούς, μόνο μετά από απόφαση του κατά νόμο αρμοδίου οργάνου.
2. Οι δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί με υπογράμμιση είναι υποχρεωτικοί με την έννοια της υποχρεωτικότητας τις πιο πάνω περίπτωσης 1.
3. Οι δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί χωρίς υπογράμμιση χρησιμοποιούνται κατά την κρίση της οικονομικής μονάδας, είτε όπως παρουσιάζονται στο σχέδιο λογαριασμών, είτε μετά από ανάπτυξη τους σε περισσότερους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η οικονομική μονάδα αντί να χρησιμοποιεί ένα προαιρετικό δευτεροβάθμιο λογαριασμό, έχει τη δυνατότητα να δημιουργεί περισσότερους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς για την παρακολούθηση εκείνων των λογιστικών πράξεων για τις οποίες το σχέδιο λογαριασμών προβλέπει την

παρακολούθηση τους από τον προαιρετικό αυτό δευτεροβάθμιο λογαριασμό.

Η ανάπτυξη των δευτεροβάθμιων λογαριασμών στους οποίους διασπάται οποιοδήποτε προαιρετικός δευτεροβάθμιος λογαριασμός είναι δυνατόν να γίνεται στους κωδικαριθμούς του αντίστοιχου πρωτοβάθμιου, οι οποίοι έχουν τα δυο τελευταία τους ψηφία 90-99 και στον κωδικαριθμό του προαιρετικού δευτεροβάθμιου λογαριασμού που διασπάται.

4. Οι τριτοβάθμιοι λογαριασμοί με υπογράμμιση είναι υποχρεωτικοί τριτοβάθμιοι λογαριασμοί θα εμφανίζονται σαν αναλυτικοί των περιληπτικών κατά προορισμό λογαριασμών, στους οποίους αναλύονται οι δευτεροβάθμιοι κατ' είδος λογαριασμοί των οικείων πρωτοβάθμιων των παραπάνω ομάδων.

3.7 Χρόνος ενημέρωσης βιβλίων

Η ενημέρωση των βιβλίων γίνεται:

- α) του ή των ημερολογίων εντός δέκα πέντε (15) ημερών, από την έκδοση ή την λήψη του κατά περίπτωση δικαιολογητικού και επί ταμειακών πράξεων από τη διενέργεια τους.
- β) του συγκεντρωτικού ημερολογίου, όταν τηρείται, του γενικού καθολικού και των αναλυτικών καθολικών, εντός του επόμενου μήνα, και προκειμένου για ασφαλιστικές επιχειρήσεις το αργότερο μέχρι και την εικοστή (20η) του μεθεπόμενου μήνα,
- γ) του βιβλίου αποθήκης, ποσοτικά, εντός οκτώ (8) ημερών από την παραλαβή ή την παράδοση ή άλλου είδους διακίνηση του αγαθού. Η αξία συμπληρώνεται εκτός δέκα (10) ημερών από τη λήψη ή την έκδοση του στοιχείου αξίας.

3.8 Τρόπος ενημέρωσης των βιβλίων και έκδοσης στοιχείων.

1. Η καταχώρηση στα βιβλία και στα στοιχεία γίνεται χειρόγραφα με μελάνη ή με χρήση Η/Υ ή με άλλη μηχανή, χωρίς κενά διαστήματα επεγγραφές, παραπομπές στο περιθώριο ή ξέσχατα. Σε περίπτωση διόρθωσης ή διαγραφής το ποσό και το κείμενο που διορθώνεται ή διαγράφεται πρέπει να διαβάζεται με ευχέρεια.
2. Κάθε εγγραφή στα βιβλία, που αφορά συναλλαγή ή άλλη πράξη του υπόχρεου, πρέπει να στηρίζεται σε στοιχεία που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού ή σε δημόσια έγγραφα ή σε άλλα πρόσφορα αποδεικτικά στοιχεία.
3. Τα στοιχεία εκδίδονται χειρόγραφα με μελάνη ή χρήση Η/Υ ή με άλλη μηχανή τουλάχιστον διπλότυπα ή σε όσα αντίτυπα ορίζονται από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, κατά περίπτωση, με χρήση χημικού χάρτη, αποκλειόμενης της χρήσης δίπτυχων ή τρίπτυχων εντύπων.

4. Όλα τα στοιχεία φέρουν εντύπως ή με σφραγίδα τον τίτλο τους, την επωνυμία, το επάγγελμα και τη διεύθυνση της εταιρείας, τον Α.Φ.Μ. και την αρμόδια Δ.Ο.Υ της έδρας της εταιρείας.
5. Τα βιβλία που τηρούνται σε κινητά φύλλα ρέουν ενιαία αρίθμηση τουλάχιστον κατά την διαχειριστική περίοδο.

3.8 Θεώρηση βιβλίων και στοιχείων.

Τα βιβλία που πρέπει να θεωρούνται στον αρμόδιο προϊστάμενο ΔΥΟ πριν από κάθε χρησιμοποίηση τους είναι:

- α) Τα ημερολόγια, στα οποία καταχωρούνται πρωτογενώς οι οικονομικές πράξεις καθώς και το ημερήσιο διπλότυπο φύλλο συναλλαγών.
- β) Το γενικό καθολικό ή τα μηνιαία ισοζύγια του γενικού καθολικού, κατά περίπτωση, επί μηχανογραφικής τήρησης.
- γ) Το βιβλίο Αποθήκης ή τις μηνιαίες καταστάσεις.
- δ) Τα πρόσθετα βιβλία.
- ε) Το βιβλίο Απογραφών και οι καταστάσεις απογραφής.
- στ) Το βιβλίο μεταφοράς.
- ζ) Τα βιβλία Πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων και του διοικητικού συμβουλίου των Α.Ε.

Τα βιβλία του Κώδικα αυτού, για τα οποία ορίζεται θεώρησή τους χρονικό διάστημα.

Αρμόδιος για την θεώρηση των βιβλίων και των στοιχείων είναι ο προϊστάμενος ΔΥΟ της έδρας της εταιρείας.

3.9 Εγγραφές Συστάσεως

Από το χρόνο της δημοσίευσης στο Φ.Ε.Κ., υπάρχει η Α.Ε. ως νομικό πρόσωπο και μπορεί να καταστεί υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Από τη στιγμή αυτή αρχίζει και η λειτουργία των λογιστικών της βιβλίων. Το πρώτο λογιστικό γεγονός που εμφανίζεται είναι οι εγγραφές συστάσεως της Α.Ε. Για να παρακολουθήσουμε τις εγγραφές αυτές θα τις χωρίσουμε σε δυο κατηγορίες ανάλογα με τον τρόπο καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου.

- * Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με πλήρη καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου.
- * Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου.

3.9.1 Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με πλήρη καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου.

Οι εγγραφές αυτές ξεκινούν με την εμφάνιση της καλύψεως του μετοχικού κεφαλαίου, με την υποχρέωση δηλαδή που αναλαμβάνουν οι μέτοχοι να καλύψουν το μετοχικό κεφάλαιο, ακολουθούν οι εγγραφές καταβολής του

μετοχικού κεφαλαίου, η εμφάνιση δηλαδή των περιουσιακών στοιχείων που οι μέτοχοι καταβάλλουν για να πραγματοποιήσουν το μετοχικό κεφάλαιο. Εδώ θα εξετάσουμε δυο περιπτώσεις:

- A) Την περίπτωση αναλήψεως των μετοχών της Α.Ε. από τους ιδρυτές της.
 Β) Την περίπτωση αναλήψεως των μετοχών της Α.Ε. από το κοινό με δημόσια εγγραφή μέσω μιας τράπεζας.

3.9.1.1 Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με πλήρη καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου και με ανάληψη των μετόχων από τους ιδρυτές της Α.Ε.

Στην περίπτωση αυτή στην εγγραφή καλύψεως του μετοχικού κεφαλαίου, οι μέτοχοι χρεώνονται με την υποχρέωση που αναλαμβάνουν, δηλ. την αξία των μετοχών που αναλαμβάνουν να εξοφλήσουν και πιστώνεται το μετοχικό κεφάλαιο. Στην εγγραφή Δε καταβολής χρεώνονται τα περιουσιακά στοιχεία που οι μέτοχοι καταβάλλουν και πιστώνονται οι μέτοχοι.

Παράδειγμα: Γίνεται σύσταση Α.Ε. μετοχικού κεφαλαίου 40.000.000 δρχ. διαιρεμένο σε 40.000 μετοχές ονομαστικής αξίας 1.000 δρχ. η μία. Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου θα γίνει εξολοκλήρου και σε μετρητά.

Οι εγγραφές συστάσεως της Α.Ε. είναι:

33.03 Μέτοχοι λογ/σμός καλύψεως κεφαλαίου		40.000.000
33.03.00 Μέτοχος Α΄		
33.03.01 Μέτοχος Β΄		
40.02 οφειλομενος Μ.Κ. Κοινών Μετόχων		40.000.000
38.00 Ταμείο	40.000.000	
Καταβολή Μ.Κ. από μετόχους.		
40.02 οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετόχων		40.000.000
33.03 Μέτοχοι λογ. Καλύψεως κεφαλαίου.		40.000.000
33.03.00 Μέτοχος Α΄		
33.03.001 Μέτοχος Β΄		
40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετόχων		40.000.000
Μεταφορά λογ/σμού Μ.Κ. από οφειλόμενο σε καταβλημένο.		

Αν η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου δεν πραγματοποιηθεί με μετρητά αλλά με εισφορά άλλων στοιχείων ενεργητικού ή στοιχείων ενεργητικού ή στοιχείων παθητικού, τότε χρεοπιστώνονται τα εισφερόμενα στοιχεία με τις αξίες που καθορίστηκαν όπως προαναφέραμε από την επιτροπή του άρθρου 9 του Ν. 2190/20. Στο προηγούμενο παράδειγμα θα μπορούσε η εγγραφή καταβολής να πάρει την παρακάτω μορφή.

Ακίνητο	30.000.000	
Καταθέσεις όψεως	5.000.000	
Εμπορεύματα	5.000.000	
		Μέτοχοι
		Μέτοχος Α'
		Μέτοχος Β'
		40.000.000

3.9.1.2 Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με πλήρη καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου και με δημόσια εγγραφή.

Στην περίπτωση αυτή οι μετοχές της Α.Ε. όπως έχει προαναφερθεί εισάγονται στο χρηματιστήριο. Για τη σύσταση αυτής της Α.Ε. απαιτείται κατώτερο ύψος μετοχικού κεφαλαίου 50.000.000 δρχ. που διαιρείται σε ίσα μέρη τις μετοχές. Τις μετοχές αναλαμβάνει να διαθέσει στο κοινό μια τράπεζα με τον τρόπο αυτό διαθέσεως δημιουργούνται διάφορα έξοδα που εμφανίζονται σε χρέωση λογ/σμού με τίτλο "έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης". (Αυτός ο λογαριασμός είναι παγίου ενεργητικού, γιατί η Α.Ε. έχει το δικαίωμα να μην τα καταλογίσει στην πρώτη χρήση, αλλά να κάνει τμηματική σταθερή απόσβεση. Πρέπει όμως το αργότερο σε 10 χρόνια να έχουν ολοκληρωτικά αποσβεστεί.) Υπάρχει περίπτωση οι μετοχές της Α.Ε. να πουληθούν στο κοινό σε μεγαλύτερη τιμή από την ονομαστική τους αξία (πάνω από το άρτιο), το περισσευούμενο κεφάλαιο που εισπράττεται εμφανίζεται σε λογαριασμό παθητικού στην κατηγορία του ίδιου κεφαλαίου με τίτλο "οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών πάνω από το άρτιο".

Παράδειγμα: γίνεται σύσταση Α.Ε. με δημόσια εγγραφή με έκδοση 90.000 μετοχών ονομαστικής αξίας 1.000 δρχ. η κάθε μια. Τις μετοχές αναλαμβάνει να διαθέσει στο κοινό η Τράπεζα "Α" στην τιμή των 1.200 δρχ. Η προμήθεια της τράπεζας καθορίστηκε 3% στην ονομαστική αξία των μετοχών.

Οι εγγραφές συστάσεως της παραπάνω Α.Ε. είναι:

33.95.00 Τράπεζα "Α" 90.000μ.Χ1200		108.000.000	
	40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών		90.000.000
	41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση		18.000.000
<u>Κάλυψη Μ.Κ. καταστατικό Νο..</u>			
16.10 Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκατάστασης		2.700.000	
	33.95.00 Τράπεζα "Α"		2.700.000
<u>Υπολογισμός προμήθειας 3%</u>			
38.00 ταμείο		105.300.000	
	33.95.00 Τράπεζα "Α"		105.300.000
<u>Καταβολή του Μ.Κ. είσπραξη από τράπεζα</u>			
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών			90.000.000

40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών		90.000.000	
	40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών		90.000.000
Μεταφορά λογ/σμού			
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		18.000.000	
	41.00 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.		18.000.000
Μεταφορά λογαριασμού			

3.9.2 Εγγραφές συστάσεως Α.Ε. με μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου.

Στην περίπτωση αυτή το Μετοχικό Κεφάλαιο χωρίζεται σε τμήματα (δόσεις), καθορίζεται Δε και ο χρόνος καταβολής της κάθε δόσεως.

Όπως και στο κεφάλαιο περί μετοχικού κεφαλαίου αναφέρθηκε η δόση που καταβάλλεται με την σύσταση της Α.Ε. δεν μπορεί να είναι μικρότερη του 1/4 της ονομαστικής αξίας της μετοχής, η Δε πλήρης εξόφληση των μετόχων να γίνει σε χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από 10 χρόνια.

Όπως έχουμε αναφέρει, αν μετά από ένα τρίμηνο από την λήξη της προθεσμίας κάθε δόσεως, υπάρχουν μετοχές που δεν έχουν εξοφληθεί, τότε οι μετοχές αυτές ακυρώνονται αυτοδίκαια και η Α.Ε. υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη του τριμήνου να επιδιώξει να πουλήσει ισάριθμες νέες μετοχές για λογαριασμό του οφειλέτη μετόχου. Αν η προσπάθεια πώλησεως αποτύχει δυο φορές τότε η Α.Ε. υποχρεούται να κάνει ισόποση αναγκαστική μείωση του Μ.Κ. της. Στην περίπτωση λοιπόν της μερικής καταβολής η λογιστική της Α.Ε. πρέπει να παρακολουθεί τα παρακάτω γεγονότα:

- Τη μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου που γίνεται με την σύσταση της Α.Ε. όπως και τον καθορισμό των δόσεων.
- Το ποσό του οφειλόμενου μετοχικού κεφαλαίου μετά από την καταβολή της Α' δόσης.
- Το ποσό των δόσεων που βρίσκονται σε καθυστέρηση.
- Την αντιμετώπιση της εκδόσεως νέων μετοχών και της πώλησεως τους σε περίπτωση που οι νέες μετοχές δεν πουληθούν.

Παράδειγμα: Την 1/7/90 γίνεται σύσταση Α.Ε. με σύμβαση μεταξύ των Α', Β', Γ'. Το μετοχικό κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε 50.000 μετοχές των 1.000δρχ. η κάθε μια.

Ο Α' αναλαμβάνει να καλύψει 20.000 μετοχές, οι δε Β', και Γ', από 15.000 μετοχές ο καθένας.

Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου θα γίνει τμηματικά (με δόσεις). Η πρώτη δόση ίση με το 25% της ονομαστικής αξίας θα καταβληθεί μετά ένα χρόνο από την σύσταση της Α.Ε.

Η τρίτη δόση ίση με το υπόλοιπο 50% της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής θα καταβληθεί μετά δύο χρόνια από την σύσταση της Α.Ε.

Οι εγγραφές συστάσεως της παραπάνω Α.Ε. είναι:

33.03 Μέτοχοι λογ. Καλύψεως κεφαλαίου		50.000.000	
33.03.01 "Α" 20.000μ X 1.000		20.000.000	
33.03.02 "Β" 15.000μ X 1.000		15.000.000	
33.03.03 "Γ" 15.000μ X 1.000		15.000.000	
	40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών		50.000.000
Κάλυψη Μ.Κ. καταστατικό Νο.			
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο		37.500.000	
33.04.01 "Α" 20.000μ X 750		15.000.000	
33.04.02 "Β" 15.000.000 X 750		11.250.000	
33.04.03 "Γ" 15.000μ X 750		11.250.000	
38.00 Ταμείο (50.000μ X 250)		12.500.000	
	Μέτοχοι λογ. Καλύψεως κεφαλαίου		50.000.000
	3303.01 "Α" 20.000μ X 1.000 20.000.000		
	33.03.02 "Β" 15.000μ X 1.000 15.000.000		
	33.03.03 "Γ" 15.000 X 1.000 15.000.000		
Καταβολή της α' δόσεως και δημιουργία απαιτήσεως για τις υπόλοιπες			
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών		105.300.000	
	33.95.00 Τράπεζα "Α"		105.300.000
Καταβολή του Μ.Κ. είσπραξη από τράπεζα			
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών		12.500.000	
	40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών		12.500.000
Μεταφορά λογ/σμού			
Όταν γίνει η καταβολή της β' δόσεως γίνεται η εγγραφή:			
38.00 Ταμείο		12.500.000	
	33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο		12.500.000
	33.04.01 "Α" 20.000μ X 250 5.000.000		
	33.04.02 "Β" 15.000μ X 250 3.750.000		
	33.04.03 "Γ" 15.000μ X 250 3.750.000		
Καταβολή της Β' δόσεως			
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών		12.500.000	
	40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών		12.500.000
Μεταφορά λογαριασμού			

Αν υποθεθεί ότι ο μέτοχος "Α" κάτοχος 20.000 μετοχών εξοφλημένων ήδη κατά το 1/4 (όσο η αξία της α' δόσεως δηλαδή 250 δρχ) καθυστερεί την καταβολή της β' δόσεως, η Α.Ε. μετά τρίμηνο από τη λήξη της β' δόσεως,

εκδίδει ισάριθμες νέες μετοχές και τις πωλεί στον "Δ" ο "Δ" εξοφλεί το μέχρι της πωλήσεως απαιτητό τμήμα της μετοχής (α' και β' δόσεις) και αναλαμβάνει την υποχρέωση να πληρώσει το υπόλοιπο, δηλαδή τη γ' δόση, κατά την λήξη της.

Θα διακρίνουμε δυο περιπτώσεις:

α) την περίπτωση που ο "Δ" αγοράζει τις νέες μετοχές αντί 1.050 δρχ.

β) την περίπτωση που ο "Δ" αγοράζει τις νέες μετοχές αντί 950 δρχ.

Οι ανάλογες εγγραφές κατά περίπτωση είναι:

α)

33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση		5.000.000	
33.05.01 "Α" 20.000 X 250	33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο		5.000.000
	33.04.01 "Α" 20.000μ X 250		
<u>Εμφάνιση καθυστερήσεως δόσεως</u>			
38.00 Ταμείο		11.000.000	
	33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση		11.000.000
	33.05.01 "Α" 20.000μ X 500 (1050 - γ' δόση)		
<u>Πώληση νέων μετοχών</u>			
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών		5.000.000	
	40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών		5.000.000
<u>Μεταφορά λογαριασμού</u>			
33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση		5.000.000	
33.05.01 "Α" 20.000μ X 250	33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο		5.000.000
	33.04.01 "Α" 20.000μ X 250		
<u>Εμφάνιση καθυστερήσεως δόσεως</u>			
38.00 Ταμείο		9.000.000	
	33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση		9.000.000
	33.05.01 "Α" 20.000μ X 450 (950 - γ' δόση)		
<u>40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών</u>		5.000.000	
	40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών		5.000.000
<u>Μεταφορά λογαριασμού</u>			

Στο αναλυτικό καθολικό της Α.Ε. "33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση" ο λογαριασμός του μετόχου "Α" θα έχει κατά περίπτωση την παρακάτω μορφή:

α) 33.05.01 "Α"	
5.000.000	11.000.000

β) 33.05.01 "Α"	
5.000.000	9.000.000

Έτσι στην α' περίπτωση ο "Α" παίρνει 6.000.000 δρχ. αντί 5.000.000 δρχ. που είχε δώσει για την α' δόση, δηλαδή κερδίζει 1.000.000 δρχ.

Στην β' περίπτωση παίρνει 4.000.000 δρχ. αντί 5.000.000 δρχ. που είχε δώσει για την α' δόση, δηλαδή χάνει 1.000.000 δρχ. φανερό λοιπόν είναι ότι το ποσόν που θα κερδίσει ή θα χάσει ο μέτοχος που έχει καθυστερήσει δόση, θα εξαρτηθεί από την τιμή που θα πουληθούν οι νέες μετοχές (σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορούν να πουληθούν λιγότερο από την αξία των δόσεων που απομένουν να εξοφληθούν).

Σε κάθε περίπτωση, απαραίτητο είναι να ακολουθήσει και η παρακάτω εγγραφή αντικατάστασης του παλαιού μετόχου από το νέο, για τις δόσεις που υπολείπονται.

33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	10.000.000
33.04.04 "Δ" 20.000 X 500 (γ' δόση)	
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	10.000.000
33.04.01 "Α" 20.000μ X 500	
<u>Αντικατάσταση μέτοχου για την γ' δόση</u>	

Σε κάθε περίπτωση που αποτύχει η πώληση νέων μετοχών δυο φορές, τότε η Α.Ε. κάνει αναγκαστική ισόποση μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου.

Οι ανάλογες ημερολογιακές εγγραφές είναι:

40.00 Καταβλημένο Μ.Κ. κοινών μετοχών	5.000.000
40.02 Οφειλόμενο Μ.Κ. κοινών μετοχών	15.000.000
33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο	10.000.000
33.04.01 "Α" 20.000μ X 500	5.000.000
41.04.00 Αποθεματικό 5.000.000 από αναγκαστική μείωση Μ.Κ.	
<u>Μείωση Μ.Κ. απόφαση Γ.Σ.....</u>	
04.00 Απαιτήσεις από αναγκαστική μείωση Μ.Κ.	15.000.000
08.00 Αναγκαστική μείωση Μ.Κ.	15.000.000
<u>Εμφάνιση με λογαριασμούς τάξεως της προς τον "Α" απαιτήσεις</u>	

3.10 Εγγραφές που αφορούν τους ιδρυτικούς τίτλους. Σ προηγούμενο κεφάλαιο αναλύσαμε τους ιδρυτικούς τίτλους από νομική άποψη. Σ' αυτό το κεφάλαιο θα εξετάσουμε τους ιδρυτικούς τίτλους από λογιστικής άποψης:

3.10 Εγγραφές που αφορούν τους ιδρυτικούς τίτλους. Σ προηγούμενο κεφάλαιο αναλύσαμε τους ιδρυτικούς τίτλους από νομική άποψη. Σ' αυτό το κεφάλαιο θα εξετάσουμε τους ιδρυτικούς τίτλους από λογιστικής άποψης:

Οι λογιστικές εγγραφές που προκύπτουν, αφορούν τους ιδρυτικούς τίτλους α) κατά την έκδοση τους β) κατά την διανομή του κέρδους σ' αυτούς και γ) κατά την εξαγορά τους.

α) Η έκδοση των ιδρυτικών τίτλων, τόσο των κοινών όσο και των εξαιρετικών εμφανίζεται λογιστικά με λογαριασμούς τάξεως και ενδεικτική αξία μιας δραχμής ανά τίτλο.

Παράδειγμα: α) Υποθέτουμε ότι η Α.Ε. "Χ" εκδίδει 500 κοινούς ιδρυτικούς τίτλους έναντι υπηρεσιών που της παρασχέθηκαν και 1.000 εξαιρετικούς ιδρυτικούς τίτλους σε αντάλλαγμα εισφοράς διπλώματος ευρεσιτεχνίας, και τους χορηγεί στους ιδρυτές της.

Οι αντίστοιχες ημερολογιακές εγγραφές είναι:

04.00 Υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από ιδρυτές	500	
	08.00 Κάτοχοι κοινών ιδρυτ. Τίτλων σε κυκλοφορία	500
		10.000.000

β) Υποθέτουμε ότι η Α.Ε. "Χ" διανέμει από τα κέρδη της 400.000 δρχ. για μέρισμα κοινών ιδρυτικών τίτλων.

Η ανάλογη εγγραφή είναι:

88.99 Κέρδη προς διάθεση	400.000	
	53.01.03 Μέρισμα κοινών ιδρυτικών τίτλων πληρωτέα	400.000
Μέρισμα κοινών ιδρυτ. Τίτλων σύμφωνα με το καταστατικό Νο...		

Ανάλογη εγγραφή θα γίνει και για μέρισμα εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων.

γ) Η εξαγορά των κοινών ιδρυτικών τίτλων σημαίνει ουσιαστικά μείωση της καθαρής θέσης της Α.Ε. γιατί η Α.Ε. πληρώνει για την εξαγορά τους κάποια αξία χωρίς αντάλλαγμα. Το γεγονός της εξαγοράς αντιμετωπίζεται με τους παρακάτω τρόπους:

1^{ος} τρόπος: Η εξαγορά να γίνει από κέρδη μιας χρήσεως.

2^{ος} τρόπος: Η εξαγορά να γίνει από αποθεματικό κεφαλαίου που έχει δημιουργηθεί ειδικά γι' αυτό το σκοπό.

3^{ος} τρόπος: Η δαπάνη εξαγοράς να χαρακτηριστεί δαπάνη ιδρύσεως και να αποσβεστεί σε μια δεκαετία.

Η Α.Ε. "Χ" εξαγοράζει 500 κοινούς ιδρυτικούς τίτλους που έχει εκδώσει. Για τον καθορισμό της αξίας εξαγοράς δίνονται τα μερίσματα που

πληρώθηκαν στους κατόχους των ιδρυτικών τίτλων κατά την τελευταία τριετία και που ήταν: 250.000 δρχ. , 300.000 δρχ, 350.000 δρχ. η αξία εξαγοράς θα υπολογιστεί όπως παρακάτω:

$$\frac{250.000+300.000+350.000}{3} = 300.000$$

Κεφάλαιο 100 δρχ. 15 δρχ. τόκο
Κεφαλαίο X 300.000 δρχ τόκο

$$\frac{X = 300.000 \times 100}{15} = 2.000.000$$

Οι ανάλογες εγγραφές κατά τρόπο αντιμετώπισεως της δαπάνης εξαγοράς είναι:

1^{ος} τρόπος:

16.19.00 Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων		2.000.000
Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων, σύμφωνα με το καταστατικό Νο....	53.98.00 Δικαιούχοι από εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων	2.000.000
88.00 Κέρδη χρήσεως ή 42.00 Υπόλοιπο κερδών σε νέο		2.000.000
Κάλυψη της αξίας εξαγοράς από κέρδη χρήσεως	11.19.00 Εξαγορά κοινών ιδρυτών τίτλων	2.000.000

2^{ος} τρόπος:

16.19.00 Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων		2.000.000
Εξαγορά κοινών ιδρυτ. Τίτλων, σύμφωνα με το καταστατικό Νο....	53.98.00 Δικαιούχοι από εξαγορά κοινών ιδρ. Τίτλων	2.000.000
41.04.01 Ειδικό αποθεματικό για εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων		2.000.000
Κάλυψη της αξίας εξαγοράς από ειδικό αποθεματικό.	16.19.00 Δικαιούχοι από εξαγορά κοιν. ιδρυτ. τίτλων	2.000.000

3^{ος} τρόπος:

16.19.00 Εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων		2.000.000
	53.98.00 Δικαιούχοι από εξαγορά ιδρυτ. τίτλων	2.000.000
Εξαγορά κοινών ιδρυτ. Τίτλων σύμφωνα με το καταστατικό.		

Στο τρόπο αυτό ο λογαριασμός "εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων" θα παραμείνει στο πάγιο ενεργητικό και θα αποσβεστεί σε μια πενταετία, τμηματικό, και ισόποσα (σταθερή απόσβεση), σύμφωνα με το Ε.Λ.Γ.Σ. Και στους τρεις τρόπους ο λογαριασμός "Δικαιούχοι από εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων" θα κλείσει με χρέωση του και με πίστωση του ταμείου όταν γίνει πληρωμή.

Επίσης και στους τρεις τρόπους πρέπει να ακολουθήσει και ο αντιλογισμός των λογαριασμών τάξεως που είχαν δημιουργηθεί κατά την έκδοση των κοινών ιδρυτικών τίτλων.

08.00 Κάτοχοι κοινών ιδρυτικών τίτλων σε κυκλοφορία		500
	04.00 Υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από ιδρυτές	500
Αντιλογισμός λογαριασμών τάξεως		

Η εξαγορά των εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων, σε αντίθεση με την εξαγορά των κοινών, δεν σημαίνει αναγκαστικά μείωση της καθαρής θέσεως της Α.Ε., γιατί οι εισφορές σε είδος που έχουν δοθεί σε αντάλλαγμα αποτιμούνται σε κάποια αξία.

Αν η αξία αποτιμήσεως είναι μικρότερη της αξίας εξαγοράς για την διαφορά θα ακολουθηθεί η ίδια αντιμετώπιση όπως και στους κοινούς ιδρυτικούς τίτλους.

Παράδειγμα: Υποθέτουμε ότι η Α.Ε. "Χ" εξαγοράζει 1.000 εξαιρετικούς ιδρυτικούς τίτλους, που είχε εκδώσει, στην αξία 1.500.000 δρχ. Η αξία του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, που για αντάλλαγμα του είχαν εκδοθεί οι εξαιρετικοί ιδρυτικοί, αποτιμήθηκε αντί 500.000 δρχ.

Οι ανάλογες ημερολογιακές εγγραφές είναι:

16.01.00 Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας		500.000
16.19.01 Εξαγορά εξαιρετικών ιδρυτ. Τίτλων.		1.000.000
	53.98.01 Δικαιούχοι από εξαγορά εξαιρετικών ιδρυτ. τίτλων	1.500.000
Εξαγορά εξαρ. Ιδρυτ. Τίτλων σύμφωνα με το		

καταστατικό Νο...			
08.01 Κάτοχοι εξαιρετικών ιδρ. τίτλων		1.000	
	04.01 Δίπλωμα ευρεσιτ. έναντι ιδρ. τίτλων		1.000
Αντιλογισμός λογαριασμών τάξεως			

3.11 Κυριότεροι λογαριασμοί που χρησιμοποιούνται για τις εγγραφές συστάσεως.

Για τις εγγραφές συστάσεως της Α.Ε. σύμφωνα με το Ε.Λ.Γ.Σ. (οι Α.Ε. υποχρεούνται να τηρούν τους λογαριασμούς τους και να δημοσιεύουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με το Ε.Λ.Γ.Σ.) χρησιμοποιούνται οι παρακάτω λογαριασμοί:

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ:

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ

16.10 Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.03 Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου

33.04 Μέτοχοι οφειλόμενο κεφάλαιο

33.05 Μέτοχοι δόσεις Μ.Κ. σε καθυστέρηση

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΕΡΤΗ

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών

40.01 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών

40.02 Οφειλόμενο κεφάλαιο κοινών μετοχών

40.03 Οφειλόμενο κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ - ΕΠΙΧΟΡΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

41.00 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

41.02 Τακτικό αποθεματικό

41.03 Αποθεματικά καταστατικού

41.04 Ειδικά αποθεματικά

41.05 Έκτακτα αποθεματικά

ΟΜΑΔΑ ΠΕΜΠΤΗ

54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΤΕΛΗ

54.07 Φόροι εισοδήματος φορολογικών κερδών

54.09.00 Λοιποί φόροι και τέλη, φόρος αμοιβών Δ.Σ. πληρωτέος

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

53.01 Μερίσματα πληρωτέα

53.08 Δικαιούχος αμοιβών

53.16 Μέτοχοι - αξία μετοχών τους προς απόδοση λόγω αποσβέσεως ή
μειώσεως του Μ.Κ.

Κεφάλαιο 4

Όργανα διοίκησης της Α.Ε.

Τα όργανα της διοίκησης της Α.Ε. είναι δυο. Είναι η Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο της Α.Ε. Ο Νόμος απαριθμεί κι ένα τρίτο όργανο ελέγχου, τους ελεγκτές της Α.Ε.

4.1 Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση της Α.Ε. είναι το ανώτατο και κυρίαρχο όργανο της ανώνυμης εταιρείας. Αυτή αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά την Α.Ε. Ακόμη είναι αυτή που αποφασίζει για την πορεία, και το θάνατο της Α.Ε. Είναι το βουλευτικό όργανο της Α.Ε. Είναι συλλογικό όργανο κι εκφράζει τη βούληση του νομικού προσώπου. Τη βούληση της Α.Ε. στους μετόχους της, ποτέ στους τρίτους δηλαδή, εκφράζει τη βούληση της π.χ. στην τροποποίηση του καταστατικού, διανομή κερδών, έγκριση Ισολογισμού, εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου της. Ο Νόμος πάντως θέλει τη Γενική Συνέλευση ανώτατο και κυρίαρχο όργανο της Α.Ε. Αυτή είναι η ουσιαστική σημασία της Γενικής Συνέλευσης. Στην πράξη όμως, αυτό εξαρτάται από τη σύνθεση της Γενικής Συνέλευσης. Πολλές φορές η πλειοψηφία της βρίσκεται στα χέρια ενός προσώπου ή μιας ομάδας προσώπων. Έτσι η Γενική Συνέλευση δεν εκπληρώνει τη σημαντική κι ουσιαστική αποστολή της. Ήδη οι αποφάσεις της έχουν παρθεί. Η Γενική Συνέλευση απλά μόνο τις νομιμοποιεί και τις επικυρώνει. Καταντάει σαν ένα είδος απλού τύπου. Ο μέσος όρος διαρκείας Γενικών Συνελεύσεων μεγάλων Α.Ε. είναι δέκα λεπτά της ώρας. Κανένας δεν αντιλέγει στο μονόλογο της πλειοψηφίας των μετόχων.

4.2 Σύγκλιση Γενικής Συνέλευσης

4.2.1 Τρόπος σύγκλισης.

Η Γενικής Συνέλευση συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο με πρόσκληση των μετόχων, κατά κανόνα είκοσι μέρες πριν από την ημέρα που ορίστηκε για την Γενική Συνέλευση.

Η πρόσκληση, που περιλαμβάνει το οίκημα, την ημέρα και ώρα της συνεδρίασης καθώς και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Τοιχοκολλάται σε εμφανή θέση του καταστήματος της εταιρείας. Παράλληλα, δημοσιεύεται στο Δελτίο Ανωνύμων εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης ευθύνης, καθώς επίσης και σε μια ημερήσια ή εβδομαδιαία οικονομική εφημερίδα. Επίσης, σε μια εφημερίδα που εκδίδεται στον τόπο της έδρας της εταιρείας, στην περίπτωση που η εταιρεία δεν έχει την έδρα της Αθήνα. Αντίγραφο της ημερήσιας διάταξης υποβάλλεται στο Υπουργείο Εμπορείου. Σαράντα οκτώ ώρες πριν από την Γενική Συνέλευση πρέπει να τοιχοκολλάται πίνακας των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου, σε εμφανή θέση του καταστήματος. Στον πίνακα αυτό πρέπει να αναγράφονται και οι τυχόν αντιπρόσωποι τους. Ο αριθμός των μετοχών και των ψήφων τους, όπως επίσης και οι διευθύνσεις τους.

4.2.2 Δικαίωμα παράτασης.

Κάθε μέτοχος έχει δικαίωμα παράτασης στη Γενική Συνέλευση και συμμετοχής στην Ψηφοφορία. Πρέπει όμως να καταθέσει τις μετοχές του είτε στο ταμείο της εταιρείας, είτε στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, είτε ακόμη και σε οποιοδήποτε Τράπεζα, πέντε μέρες πριν από την συνεδρίαση. Από τον κανόνα εξαιρούνται οι μέτοχοι των προνομιούχων μετόχων χωρίς ψήφο, οι οποίοι, δεν δικαιούνται να ζητήσει για την ενημέρωσή του ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και τις σχετικές εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών δέκα μέρες πριν από την τακτική γενική συνέλευση.

Η συμμετοχή του μετόχου στην Γενική Συνέλευση δεν είναι απαραίτητα να είναι αυτοπρόσωπη. Μπορεί δηλαδή να γίνει και με αντιπρόσωπο, ακόμη και όσον αφορά την ψηφοφορία.

4.3 Θέματα αρμοδιότητας της Γενικής Συνέλευσης

Ο νόμος ορίζει θέματα, που είναι μόνο της αρμοδιότητας της Γενικής Συνέλευσης. Επίσης και το καταστατικό της Α.Ε. Αυτά είναι:

1. Τροποποιήσεις του καταστατικού π.χ. από τις πιο σημαντικές είναι η αύξηση και η ελάττωση του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρο 34, παρ. 1^α Ν. 2190/1920). Άλλα θέματα σημαντικά που απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού είναι τα εξής:

- α) μεταβολή της εθνικότητας Α.Ε.
 - β) μεταβολή του αντικειμένου της εταιρείας
 - γ) αύξηση υποχρεώσεων των μετοχών
 - δ) μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών
 - ε) έκδοση προνομιούχων μετοχών
 - στ) έκδοση δεσμευμένων μετοχών
 - η) έκδοση εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων
 - θ) μετατροπή της Α.Ε. σε άλλο νομικό τύπο (νομικό ένδυμα) π.χ. Ε.Π.Ε. κι άλλα θέματα που απαιτεί ο νόμος τροποποίηση του καταστατικού.
2. Εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κι ελεγκτών (άρθρο 34, π. 1. Ν. 2190/1920).
 3. Έγκριση Ισολογισμού (άρθρο 34,π.1.Ν. 2190/1920)
 4. Διάθεση κερδών (άρθρο 34, π.δ, Ν. 2190/1920)
 5. Απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη.
 6. Έγκριση αμοιβής μελών του Δ.Σ. (άρθρο 24, Ν. 2190/1920)
 7. Έκδοση δανείου με ομολογίες (άρθρα 29και 34)
 8. Συναίνεση της Γενικής Συνέλευσης γι αγορά ακινήτων κ.λ.π. (άρθρο 10) από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή συγγενής τους
 9. Διορισμός εκκαθαριστών
 10. Παράταση ή λύση της Α.Ε.

Αυτά είναι τα θέματα που μόνη αρμόδια να λύσει είναι η Γενική Συνέλευση της Α.Ε.

Οι αποφάσεις στην Γενική Συνέλευση παίρνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρισταμένων μετόχων που εκπροσωπούν ορισμένο μετοχικό κεφάλαιο. Ο Νόμος 2190 ορίζει λεπτομερειακά το θέμα αυτό και για κάθε περίπτωση Γενικής Συνέλευσης (τακτικής, έκτακτης, καταστατικής). Απόλυτη πλειοψηφία είναι το 50% συν1 ψήφων της γενικής Συνέλευσης.

Η Γενική Συνέλευση (μια φορά το χρόνο) καλείται υποχρεωτικά και μέσα σε έξι μήνες από το τέλος της οικονομικής χρήσης, για να εγκρίνει ισολογισμό, τη διανομή των κερδών και για να αποφασίσει την απαλλαγή από κάθε ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών κ.λ.π. Γενικά λοιπόν η Γενική Συνέλευση, είναι αρμόδια να αποφασίζει στα βασικά θέματα της Α.Ε. Γι' αυτό και θεωρείται σαν το ανώτατο όργανο διοίκησης της Α.Ε. Πάντως οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης είναι άκυρες, όταν προσκρούουν στο Νόμο (π.χ. Ν.

2190/1920, Ν. 3190/1955) κι άλλους νόμους ή προσκρούουν στις σχετικές διατάξεις του νόμιμου καταστατικού της Α.Ε. Ενδεικτικά αναφέρει ο νόμος τις πιο κάτω περιπτώσεις:

- α) Όταν οι αποφάσεις έχουν ληφθεί κατά παράβαση των διατάξεων των σχετικών με την συγκρότηση των Γενικών Συνελεύσεων ή με την απαρτία και την πλειοψηφία.
- β) Όταν με το περιεχόμενο τους θίγουν διατάξεις που έχουν τεθεί αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο για την προστασία των δανειστών της εταιρείας.

Οι ακυρώσιμες αποφάσεις απαριθμούν περιοριστικά από τον νόμο και είναι:

- α) απόφαση με την οποία απορρίπτεται αίτηση περί παροχής πληροφοριών κατά παράβαση του νόμου ή του καταστατικού.
- β) απόφαση με την οποία εγκρίνεται ισολογισμός που δεν έχει συνταχθεί όπως πρέπει.

Η ακυρότητα πάντως των αποφάσεων δεν μπορεί να αντιταχθεί μετά την πάροδο διετίας από την υποβολή στον Υπουργό Εμπορίου αντιγράφου των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης στην οποία πάρθηκε.

Στην δεύτερη περίπτωση την ακύρωση των ακυρώσιμων αποφάσεων μπορούν να ζητήσουν μόνον μέτοχοι στις περιπτώσεις που καθορίζονται από τον νόμο και μόνο σε έξι μήνες από την λήψη της απόφασης.

4.4 Είδη Γενικής Συνέλευσης.

Οι Γενικές Συνελεύσεις διακρίνονται σε τακτικές, έκτακτες, καταστατικές με κριτήριο τον σκοπό ή την λειτουργία τους.

4.4.1 Τακτική Γενική Συνέλευση.

Είναι αυτή που συνέρχεται υποχρεωτικά στην έδρα της εταιρείας, κάθε χρόνο στο τέλος της εταιρικής χρήσης και το αργότερο μέσα σε έξι μήνες από το τέλος της. Για την λήψη των αποφάσεων της απαιτείται συνήθως απαρτία και πλειοψηφία, η παρουσία δηλαδή μετόχων που εκπροσωπούν τουλάχιστον το 1/5 του καταβεβλημένου κεφαλαίου και πλειοψηφία του 51% των ψήφων που εκπροσωπούν στην Γενική Συνέλευση. Αποφασίζει κυρίως σχετικά με την εκλογή μελών του διοικητικού συμβουλίου, και των

ελεγκτών, την έγκριση του ισολογισμού, την διάθεση των κερδών, την απαλλαγή του διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη για αποζημίωση.

4.4.2 Έκτακτη Γενική Συνέλευση.

Συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο οποτεδήποτε αυτό κρίνει και υποχρεωτικά μεταξύ άλλων και στις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Όταν η αξία του καθαρού ενεργητικού της εταιρικής περιουσίας μειωθεί κάτω από το μισό του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου διότι τότε η Γενική Συνέλευση θα πρέπει να αποφασίσει εάν η Α.Ε. θα διαλυθεί ή όχι.
2. Όταν ζητήσουν την σύγκληση της οι ελεγκτές. Στην περίπτωση αυτή η Συνέλευση συγκαλείται μέσα σε 10 μέρες από την επίδοση της αίτησης.
3. Όταν την σύγκληση ζητήσουν μέτοχοι που εκπροσωπούν τουλάχιστον το $\frac{1}{2}$ του καταβεβλημένου κεφαλαίου, οπότε γίνεται μέσα σε 30 ημέρες από την επίδοση της αίτησης.
4. Αν το κρίνει σκόπιμο το Διοικητικό Συμβούλιο.

4.4.3 Καταστατική Γενική Συνέλευση.

Καταστατική είναι η Γενική Συνέλευση που συνέρχεται και αποφασίζει με εξαιρετική (καταστατική) απαρτία και πλειοψηφία, για ορισμένα θέματα. Απαιτείται δηλαδή η παρουσία μετόχων που εκπροσωπούν τα $\frac{2}{3}$ τουλάχιστον του καταβλημένου κεφαλαίου και η πλειοψηφία των $\frac{3}{5}$ των ψήφων που εκπροσωπούνται στην συνέλευση.

Τα κυριότερα από τα θέματα για τα οποία απαιτείται καταστατική απαρτία και πλειοψηφία είναι: η μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης, η μεταβολή της ιθαγένειας της, η αύξηση ή μείωση του κεφαλαίου της, η συγχώνευση ή λύση της κ.λ.π. Τα θέματα αυτά καθορίζονται από τον νόμο. Είναι όμως δυνατόν το καταστατικό να προβλέπει και άλλες περιπτώσεις στις οποίες να απαιτείται απόφαση Καταστατικής Γενικής Συνέλευσης.

4.4.4 Συνέλευση προνομιούχων μετόχων.

Οι αρμοδιότητες της Συνέλευσης αυτής είναι εξαιρετικά περιορισμένες. Πράγματι, αποφασίζει μόνο την κατάργηση ή τον περιορισμό του προνομίου των προνομιούχων μετοχών. Για την λήψη της απόφασης αυτής απαιτείται πλειοψηφία των 3/4 του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου των προνομιούχων μετόχων.

4.5 Μειοψηφία στις Γενικές Συνελεύσεις

Σε μια Γενική Συνέλευση Α.Ε. μπορεί η μειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου ν' αποτελείται από εκατοντάδες μετόχους και η πλειοψηφία από ένα μέτοχο ή μια ομάδα μετόχων παντοδύναμη. Έτσι οι μέτοχοι οι πολλοί της μειοψηφίας μένουν κι είναι ουσιαστικά αμέτοχοι στη διοίκηση της Α.Ε. Μάλιστα η μειοψηφία αυτή μπορεί ν' αντιπροσωπεύει το 45 ή το 49% του μετοχικού κεφαλαίου κι όμως να μένει αμέτοχη και θεατής απαθής, γιατί είναι ανίσχυρη. Καμία ελπίδα δεν υπάρχει για μια ουσιαστική αλλαγή. Οι μέτοχοι της μειοψηφίας παραμένουν αμέτοχοι κι ανίσχυροι. Ακούνε το μονόλογο του Διοικητικού Συμβουλίου (πλειοψηφίας) και δεν αντιλέγουν.

Αντίθετα σε πιο πλεονεκτική θέση βρίσκονται οι μέτοχοι της πλειοψηφίας. Η πλειοψηφία π.χ. το 51% μπορεί να διορίζει εαυτούς κι αλλήλους σε υψηλές θέσεις με μεγάλους μισθούς και οι μέτοχοι της μειοψηφίας να μην μπορούν να έρθουν στα γραφεία και στα εργοστάσια της Α.Ε. Έτσι μερικές φορές ο μέτοχος της μειοψηφίας φτάνει σε απόγνωση όταν διαπιστώσει ότι είναι αμέτοχος της διαχείρισης της περιουσίας του και ουσιαστικά ένας απλός θεατής. Η πλειοψηφία είναι σίγουρη για τη νίκη της. Ουσιαστική αντιπολίτευση δεν υπάρχει. Έτσι κι ο νόμος δίνει ορισμένα δικαιώματα π.χ. Έκτακτη Γενική Συνέλευση κ.λ.π. και η κρατική εποπτεία προσπαθούν να προστατέψουν τη μειοψηφία των εκατοντάδων μετόχων. Αυτοί όμως οι μέτοχοι μπορεί να είναι είτε φίλοι - μέτοχοι είτε κι εχθροί - μέτοχοι που караδοκούν να χτυπήσουν την εταιρεία. Λύση σε μια σωστή διοίκηση είναι η ανερχόμενη τάξη των "έξεπαγγέλματος" διευθυντών της Α.Ε. - που ονομάστηκε "Τεχνοδομή". Οι Τεχνοκράτες αυτοί διοικούν πιο ορθολογικά την Α.Ε. κι επιδιώκουν το καλό όλων των μετόχων. Η άνοδος του βιοτικού επιπέδου των μαζών συμπίπτει με την δράση των Α.Ε. και η διοίκηση τους από τους Τεχνοκράτες - Διευθυντές τους.

4.6 Διοικητικό Συμβούλιο της Α.Ε.

Το Δ.Σ. είναι το όργανο της Α.Ε. που ουσιαστικά διοικεί την Α.Ε. και διαχειρίζεται την περιουσία της. Το Δ.Σ. της Α.Ε. είναι το διαχειριστικό, διοικητικό κι εκπροσωπευτικό όργανο της εταιρείας. Η δράση του απεικονίζει τη βούληση της Α.Ε. και προς τα έσω (μετόχους) είναι προς τα έξω (τρίτους με τους οποίους συνεργάζεται και συναλλάσσεται). Η ουσιαστική εξουσία στην Α.Ε. ασκείται από το Δ.Σ. της. Αυτό διαχειρίζεται τα μέσα δράσης της Α.Ε. κι επιδιώκει να κάνει πραγματικότητα τον εταιρικό σκοπό για τον οποίο συστήθηκε η Α.Ε. Το Δ.Σ. είναι συλλογικό όργανο. Ο αριθμός των μελών του καθορίζεται από το καταστατικό της Α.Ε. Τα μέλη του πρέπει να είναι τουλάχιστον τρία. Ανώτατο όριο δεν υπάρχει. Συνήθως είναι 3 ή 5 ή 7 τα μέλη του Δ.Σ. (άρθρο 21, παρ. 1 Ν. 2190/1920). Δρουν κατ' αρχήν συλλογικά (άρθρο 18, π.1 Ν.2190/1920). Χωριστά κάθε σύμβουλος δεν ασκεί διοίκηση. Διοικούν την Α.Ε. μόνο συλλογικά με τις συνεδριάσεις του Δ.Σ. Αυτό συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά κάθε μήνα (άρθρο 20, παρ. 1 Ν. 2190). Συνεδριάζει νόμιμα μόνο, όταν παρίστανται στη συνεδρίαση οι μισοί συν ένας σύμβουλος, πάντως όμως τρεις σύμβουλοι (άρθρο 21). Τα μέλη του Δ.Σ. δεν απαιτείται να είναι μέτοχοι (άρθρο 31). Μπορεί μάλιστα ένα μέλος του Δ.Σ. να προσφέρει τις υπηρεσίες του σαν οικονομικός σύμβουλος ή τεχνικός ή νομικός ή οικονομικός διευθυντής. Τότε εφαρμόζεται ανάλογα ή εργατική νομοθεσία. Το πρώτο Δ.Σ. ορίζεται στο καταστατικό της Α.Ε. Αυτό ασκεί τη διοίκηση μέχρι την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση, που εκλέγεται το νέο διοικητικό συμβούλιο της Α.Ε. η θητεία του δεν μπορεί να είναι πάνω από έξι χρόνια (άρθρο 19, παρ. 1 Ν. 2190/1920). Οι σύμβουλοι είναι επανεκλέξιμοι.

4.6.1 Εκπροσωπευτική εξουσία Δ.Σ.

Το Δ.Σ. εκπροσωπεί συλλογικά την Α.Ε. (άρθρο 18 Ν.2190). Ασκεί τη διαχειριστική κι εκπροσωπευτική εξουσία της Α.Ε. εξουσία της Α.Ε., που κατά κανόνα συμπίπτουν: Όμως είναι δυσκίνητη η συλλογική διοίκηση: Έτσι εκλέγεται ένας μέτοχος ως διευθύνων Σύμβουλος ή Εντεταλμένος Σύμβουλος που ενεργεί πράξεις διαχείρισης κι εκπροσώπησης. Αυτόν

πολλές φορές ορίζει το καταστατικό ή τον εκλέγει το Δ.Σ. και δρα σύμφωνα με τις αποφάσεις - οδηγίες του Διοικητικού Συμβουλίου ή του εκχωρεί αρμοδιότητες του. Έτσι η διοίκηση της Α.Ε. γίνεται ευκίνητη κι αποδοτική.

Τα πρόσωπα αυτά που ονομάζονται Διευθύνοντες Σύμβουλοι ή Εντεταλμένοι Σύμβουλοι πρέπει να είναι μέλη του Δ.Σ. της Α.Ε. (άρθρο 18). Μπορεί πάντως να τους βοηθούν υπάλληλοι - τεχνοκράτες Διευθυντές ή Γενικοί Διευθυντές της Α.Ε. που να μην είναι μέλη του Δ.Σ. Έτσι εντεταλμένος Σύμβουλος ή Διευθύνων Σύμβουλος είναι μέλος του Δ.Σ. (μέτοχος ή τρίτος. Αρκεί να εκλεγεί στο Δ.Σ.

4.6.2 Εκλογή του Δ.Σ. και το τέχνασμα εκλογής

Πάντως πρόσφατες έρευνες έχουν αποδείξει ότι στις μεγάλες Α.Ε. εκείνοι που αποτελούν τη Διοίκηση - ανώτεροι υπάλληλοι και Διευθυντές - κατέχουν γύρω στο 3% των κοινών μετοχών της Α.Ε. και μόνο. Κι όμως το μικρό αυτό ποσοστό θεωρείται πάρα πολύ αρκετό, για να εξασφαλίζεται αποτελεσματικό, έλεγχος της εταιρείας και αυτοδιαιώνίζεται το Δ.Σ. με τη μέθοδο των πληρεξούσιων και των εξουσιοδοτήσεων. Ο μέτοχος μπορεί να μετέχει στην Γενική Συνέλευση της Α.Ε. με αντιπροσώπευση αποδεικνύεται με έγγραφο λ.χ. εξουσιοδότηση, πληρεξούσιο ακόμα και τηλεγράφημα ή τέλεξ. (Άρθρο 27,28,29, Ν.2190) Οι μέτοχοι καλούνται να στείλουν ταχυδρομικά πληρεξούσιο στη διοίκηση της Α.Ε. με το οποίο την εξουσιοδοτούν να ασκήσει αντί γι' αυτούς το δικαίωμα ψήφου τους.

Πολλοί μέτοχοι δεν απαντούν καθόλου. Όσοι όμως απαντούν είναι αρκετοί, για να υπάρξει η απαραίτητη απαρτία στη Γενική Συνέλευση και να εξασφαλιστεί άνετη πλειοψηφία υπέρ των απόψεων της διοίκησης κ' για την επανεκλογή τους. Έτσι οι περισσότερες διοικήσεις κατορθώνουν να αυτοδιαιώνίζονται. Μα όταν παραστούν δεν γνωρίζουν πρόσωπα κ' πράγματα κ' ζητούν την συμβουλή της διοίκησης της Α.Ε. ποιόν να ψηφίσουν κ.λ.π.

Γι' αυτό λένε το πρόβλημα εφαρμογής αληθινής δημοκρατικής διαδικασίας στις Α.Ε. είναι δύσκολο γενικά ο ρόλος που παίζει το Δ.Σ. είναι απλά και μόνο πρόσωπα γνωστά στην κοινωνία και εκλέγονται, για να δώσουν αίγλη και γόητρο στην Α.Ε.

Έτσι ουσιαστικά διοικούν την Α.Ε. οι τεχνοκράτες διευθυντές της και το Δ.Σ. τυπικά εγκρίνει τις ενέργειες τους. Αρκεί το Δ.Σ. να έχει εμπιστοσύνη στους διευθυντές της Α.Ε. Πάντως δεν υπάρχει σύγκρουση σκοπών κ' οικονομικών συμφερόντων μεταξύ μετόχων - διοικητικού συμβουλίου και διευθυντών - τεχνοδομής. Όλοι τους επιδιώκουν την επιτυχία της Α.Ε. και την μεγιστοποίηση των κερδών της. Μοναδική σύγκρουση μπορεί να υπάρξει όταν οι μέτοχοι της διοίκησης και οι διευθυντές δίνουν στους εαυτούς τους, στους φίλους τους και τους συγγενείς τους μεγάλους μισθούς, έξοδα κίνησης, έξοδα παράστασης, επιδόματα και άλλες παροχές σε βάρος των κερδών της Α.Ε. και σε βάρος των μετόχων ή μοιράζουν μόνο νόμιμα το μέρισμα και αφήνουν τα λοιπά κέρδη αδιανέμητα.

Διαχειριστική εξουσία του Δ.Σ.

Η διαχειριστική εξουσία στην Α.Ε. ασκείται από το Δ.Σ. τυπικά (άρθρο 22, Ν. 2190/1920). Μάλιστα Δε δικαιούται μόνο να ασκεί την διαχειριστική εξουσία. Με την διαχείριση αυτή της περιουσίας της Α.Ε. υποχρεούται το Δ.Σ. να υπηρετεί τα συμφέροντα της Α.Ε. σύμφωνα με τον νόμο και το καταστατικό της και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης. Ουσιαστικά όμως τη διαχειριστική εξουσία ασκεί ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο Εντεταλμένος Σύμβουλος της Α.Ε. και ο Γενικός Διευθυντής με τους Διευθυντές της.

Ευθύνη του Δ.Σ.

Το Δ.Σ. ανάλογα με τις μεγάλες εξουσίες του έχει και τις μεγάλες ευθύνες του. Γι' αυτό κάθε μέλος του Δ.Σ. (κάθε σύμβουλος) ευθύνεται έναντι της Α.Ε. για κάθε πταίσμα στη διοίκησή της. Με κάθε ζημιά που θα προκαλέσει με τις δικές του ενέργειες, ευθύνεται το Δ.Σ. για τον Ισολογισμό που έχει παραλείψει ή ψεύτικες δηλώσεις που κρύβουν την πραγματική κατάσταση της εταιρείας. Πάντως η ευθύνη παύει να υπάρχει για κάθε μέλος του Δ.Σ. εάν αποδείξει ότι κατέβαλε την επιμέλεια του συνετούς οικογενειάρχη. Αυτό όμως δεν ισχύει για τον Διευθύνων Σύμβουλο, που υποχρεώνεται να δείξει κάθε επιμέλεια, για να εξυπηρετήσει και πετύχει τους σκοπούς της Α.Ε. Τα μέλη του Δ.Σ. όταν κατηγορηθούν, οφείλουν να αποδείξουν ότι κατέβαλαν επιμέλεια του

συνετού οικογενειάρχη, που απαιτεί ο νόμος, για την προάσπιση των συμφερόντων της Α.Ε. ή ότι ενέργησε ένας σύμβουλος χωρίς δόλο. Έτσι δεν υπάρχει ευθύνη ούτε κι αποζημίωση της Α.Ε. από ενέργειες του Δ.Σ. Το Δ.Σ. τιμωρείται και ποινικά. Έχει ποινικές ευθύνες.

Αμοιβή των μελών του Δ.Σ.

Το καταστατικό της Α.Ε. μπορεί να προβλέπει το ύψος της αμοιβής (μισθού ή ποσοστού στα κέρδη) για τα μέλη του Δ.Σ. Αν το καταστατικό δεν προβλέπει αμοιβή, τότε απαιτείται ειδική έγκριση της Γενικής Συνέλευσης της Α.Ε. Αν η αποζημίωση κριθεί υπέρογκη και αντιταχθούν μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/10 του μετοχικού κεφαλαίου προσφεύγουν στο Πρωτοδικείο και αυτό μειώνει την αμοιβή, αν την κρίνει πολύ μεγάλη. Εκτός αν οι αμοιβές στα μέλη του Δ.Σ. πηγάζουν από ειδική σχέση μίσθωσης εργασίας που αυτά προσφέρουν στην Α.Ε. τότε δεν μειώνεται η αμοιβή τους. Με την σύναψη της σύμβασης πρόσληψης καθορίζεται και η αμοιβή τους για τις υπηρεσίες τους στην Α.Ε. π.χ. Διευθυντές παραγωγής, προϊστάμενος λειτουργίας εφοδιασμού κ.λ.π. Συνήθως η αμοιβή είναι ένας σταθερός μισθός και ποσοστά στα κέρδη της Α.Ε. Τα ποσοστά είναι τα κέρδη μετά την αφαίρεση της κράτησης για τακτικά αποθεματικά και το πρώτο μέρισμα (άρθρο 45 παρ. 2 Ν. 2190 και άρθρο 24, παρ. 1 Ν. 2190/1920).

Σύνθεση του Δ.Σ.

Η σύνθεση του Δ.Σ. συνήθως είναι:

- Ο Πρόεδρος (και ο αντικαταστάτης του)
- Ο Αντιπρόεδρος
- Ο Διευθύνων Σύμβουλος
- Τα μέλη του Δ.Σ. (σύμβουλοι)

- Όλοι τους είναι μέλη ανακλητά δηλαδή μπορούν να ανακληθούν.

Η σύγκληση του Δ.Σ. γίνεται μια φορά το μήνα υποχρεωτικά. Το συγκαλεί ο Πρόεδρος στην έδρα της Α.Ε. Δεν απαιτείται η αυτοπρόσωπη παράσταση των συμβούλων. Ένας σύμβουλος μπορεί να αντιπροσωπεύει έναν άλλο σύμβουλο. Μόνον ένας πάντως σύντομη είναι η σύγκληση και η συνεδρίαση, όταν είναι το μισό συν ένας από τα μέλη του Δ.Σ. Πρέπει

οπωσδήποτε να είναι τρία μέλη παρόντα Σε περίπτωση παραιτήσεως ή θανάτου μέλους του Δ.Σ. μπορεί το Δ.Σ. να τον αντικαταστήσει με προσωρινό μέλος μέχρι τη νέα Γενική Συνέλευση.

Οι αποφάσεις γράφονται στο βιβλίο πράξεων του Δ.Σ. Νόμιμες είναι οι αποφάσεις που μόνο όταν συμφωνούν με το Νόμο, το καταστατικό τις αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων και πάρθηκαν με απαρτία και πλειοψηφία που απαιτεί ο νόμος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΠΕΡΙ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
ΕΛ. Φ. ΛΕΒΑΝΤΗ Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ
2. ΚΩΔΙΚΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.
ΧΡ. ΤΟΤΣΗ
3. Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ Α.Ε.
(Σημειώσεις Κος Θ. ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ)
4. ΚΩΔΙΚΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
Δ. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ Εκδόσεις ΑΝ. ΣΑΚΚΟΥΛΑ 1992-93
5. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ
(ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΕΜΠΟΡΙΟΥ) Έκδοση ΕΛΚΕΠΑ
6. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
(ΑΝΤΩΝΙΑ ΠΟΥΛΑΚΟΥ - ΕΥΘΥΜΑΤΟΥ)
7. ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΙΙ
(ΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ) ΚΑΘ. ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΑΣ

